

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Vienybė is the oldest Lithuanian newspaper, established in 1886 by J. J. Paukštis. Published weekly at 110 Montford Avenue, Brooklyn 11, N. Y. Juozas Tysliava, Editor and Publisher. Entered as second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879. Subscription price: United States and possessions \$4.00 a year, Canada \$4.50. Advertising rates on application. Telephone: EV 4-0862.

LXII METAI 45 Nr. BROOKLYN, NEW YORK PENKTADIENIS, 1948 M. LAPKRICIO - NOV. 5 D. KAINA 10 CENTŲ

DABAR

Audrai praėjus Rockefellerienai
Tai nieko nauja
Argi jis šaltas?
JUOZAS TYSLIAVA

Vienybė, kuri, kaip ir daugelis Amerikos laikraščių, pranašaudama Dewey laimėjimą, Trumaną taip apibūdino: "Jis yra doras žmogus."

Bet dabar, rinkimų vėjai atpūtus niekam, net paties demokratams, netikėtus rezultatus, tenka pasakyti, kad Trumanas taip pat yra geras kovotojas.

Juk ne paslaptis, kad šis "little guy", kurį stumdė net jo paties partijos vadai, faktinai, kovą laimėjo vienas.

Republikonai, kurie buvo labiau negu tikri savo laimėjimu, dabar turi nusiminti kepure... prieš Trumaną.

HARRY S. TRUMANAS PERRINKTAS

DEMOKRATAI LAIMEJO DAUGUMOS KONTROLĖ KONGRESE

Lapkričio 2 dienos rinkimų rezultatai buvo didelė staigmena visiems, bet ypač tiems, kurie atvirai pranašavo republikonų laimėjimą. Didžioji Amerikos spauda, radijas ir net žymesnieji politikai buvo tikri, kad Dewey bus išrinktas prezidentu, o republikonų partija ir toliau pasilaikys kontrolę Kongrese.

Bet sekandios dienos ryto daviniai "viską apvertė aukštyn kojomis." Visa Amerikos spauda, be išimties, pripažįsta, kad šie rinkimai esą keisčiausi Amerikos istorijoje.

Vėliausi daviniai rodo, kad republikonų partija, priešakyje su Dewey ir Warrenu, netik Baltųjų Rūmų nelaimėjo, bet ir Kongreso daugumos neteko.

Harry S. Trumanas perrinktas kitam terminui, o demokratų partija laimėjo daugumos kontrolę Kongrese. Rezultate, dabar demokratai turės 49 vietas Senate ir 218 vietas — Atstovų Bute.

Tenka pastebėti, kad šiuos rinkimuose nukentėjo nemaža lietuviams pažįstamų republikonų partijos atstovų Kongrese. Pavyzdžiui, nebuvo perrinktas senatorius Brooks iš Illinois, senatorius Revercomb iš West Virginia ir kiti. Pastarasis, kaip žinoma, rūpinosi, kad Kongrese būtų priimtas dabartinis DP įstatymas. Dėl senatoriaus Revercomb pralaimėjimo, beje, kaltinamas ir gubernatorius Dewey. Mat Revercomb nesutiko praplėsti DP įstatymo projekto, kaip to pageidavo gubernatorius Dewey.

Valstybių gubernatorių vietų republikonai taip pat gana daug neteko. Šiuose rinkimuose demokratų kandidatas gavo daugiau balsų, negu Green, vėl kandidatavęs Illinois valstybės gubernatoriaus vietai. Gubernatorius Green, kaip žinoma, yra asmeniškas adv. Antano Olio, ir aplamai lietuvių draugas.

Sie rinkimai buvo keisti dar ir tuo atžvilgiu, kad, pavyzdžiui, Trumanui ir jo partijai išėjo ir opozicija Wallace su savo progresyvių partija ir pietiečiai "diksratai". Nežiūrint to, ši opozicija Trumanui nepakenkė. Wallace, kurį Trumanas savo laku pašalino iš valdžios, rinkimuose negavo nė milijono balsų.

Jeigu ne Wallace ir "diksratai", tai Trumanas, greičiausiai, būtų gavęs rekordinį skaičių balsų.

Spauda ir radijas, kurie, kaip sakyta, buvo tikri republikonų laimėjimu, dabar bando aiškinti Trumano laimėjimo paslaptį.

Aplamai, yra manoma, kad šiuose rinkimuose nemažą vaidmenį yra suvaidinusios darbo uniijos. Tuo tarpu, kai Trumanas aiškiai, be išsikišėjimo, yra pasisakęs prieš Taft-Hartley aktą, tai republikonų kandidatas Dewey šiuo klausimu tylėjo. Berods, Dewey tylėjo ir kitais klausimais, kuriais Trumanas taip pat aiškiai pasisakė.

Manoma, kad Trumanui rinkiminės kampanijos metu pasisekė piličius i tikinti. Jų republikoniškas kongresas iš tikrųjų buvo "blogiausias Amerikos istorijoje." Nėra abejonės, kad astronomiškai rašytus lietuviškai dainai žodžius:

HARRY S. TRUMAN

kiegi pasisakė ūkio produktų aukštų kainų palaikymo klausimu.

Visi šie faktai bent dalinai išaiškina šiu "keisčiausių" Amerikos istorijoje rinkimų rezultatus.

Ir New Yorke...

Pasirodo, praeito antradienio rinkimuose republikonai siek tiek nukentėjo ir New Yorko valstybės legisiaturoje. Iki šiol republikonų partija čia turėjo didelę persvarą. Demokratams laimėjus daugiau vietų valstybės senate ir atstovų bute, dabar republikonai turės tenkintis nežymia dauguma.

Valstybės sekretorius Marshallas, kuris šiuo metu dalyvauja Jungtinių Tautų konferencijoje Paryžiuje, sakoma, pasiryžęs rezignuoti.

Sakoma, kad dar prieš rinkimus jis buvo "apsisprendęs pasitraukti iš politikos ir apsigyventi savo ūkyje, netoli Washingtono.

Rinkimų daviniams paaiškęjus, sekretorius Marshallas, betgi, šios žinios nepatvirtinęs.

Komunistai giriasi užimsią visą Kiniją

Praeitais savaitės pabaigoje Kinijos nacionalistų jėgos Mandžurijoje gavo skaudų smūgį. Dabar veikia visa Mandžurija komunistų rankose.

Komunistų kariuomenės vadovybė ragina pasiduoti nacionalistų armijas, izoliuotas Mandžurijoje. Triumfuojanti komunistų kariuomenė užėmė Mukdeno miestą, svarbiausią nacionalistų centrą Mandžurijoje.

Dabar kinų komunistų vadovybė atvirai giriasi, kad netrukus busiantis užimta visa Kinija.

Manoma, kad dabartinė Kinijos nacionalistų valdžia turės rezignuoti.

Žydai triumfuoja

Pasirodo, kad net penkių arabų valstybių armijos neišvengė jaunos Izraelio valstybės. Izraelio kariuomenė veikia visose frontuose laimėjo kovas su arabais. Neseniai žydai sudavė skaudų smūgį Egiptui kariuomenės Palestinos pietvakariuose. Dabar žydai yra įsiveržę į Libano teritoriją, ir kai Jungtinių Tautų atstovai pareikalavo juos iš ten pasitraukti, Izraelio valdžia nedavė teigiama atsakymo.

IVYKIAI PASAULY

— Buchareste karo teismas pasmerkė kalėti 12 rumunų sąmokslavusių, kartu su Amerika ir Anglija, nuverstų dabartinę Rumunijos komunistų valdžią.

Sovietų ždnos vidaus reikalų ministeris Kurt Fischer kaltina Vakarų sąjungininkus, kurie, jo tvirtinimu, pauostia teroristus ir vėliau juos siunčia prieš komunistus.

— Komunistų kontroliuojama Italijos darbo konfederacija reikalauja pakelti italių karaviams algas.

— Koelno kardinolas Josef Frings kreipėsi į prezidentą Trumaną, prašydamas sustabdyti buvusių nacių vadų korimus Vokietijoje.

— Du vokiečių komunistų laikraščio redaktoriai, Kurt Weber ir Hans Van Dyk, Stuttgarte, nubauti 400 markių bauda už "piktas atakas prieš karinę valdžią."

— Visa Londono spauda iš anksto pranašavo, kad Dewey bus išrinktas JAV prezidentu, o Dulles bus paskirtas Valstybės sekretorium.

— Kinijos prezidento žmona, madame Chiang Kai Sek, kalbėdama telefonu su vienu Los Angeles laikraščio atstovu, pareiškė, kad šiuo tarpu svarbiausia kinų valdžios problema — valiutos stabilizavimas.

— Naujoji Peru valdžia, kurią šiomis dienomis sudarė sukilėlių jūnta, uždarė komunistų partiją.

— Pirmą kartą istorijoje Puerto Rico salos gyventojai rinko savo gubernatorių.

— Kinijos prezidentas Chiang Kai Sek atsisakė priimti premjerą Wong Wen-hao atstatydinimo pareiskimą.

— Kinijos valdžios lėktuvai bombardavo Mukdeno miestą, kuri nesenia užėmė kinų komunistų kariuomenė.

— Turcijos prezidentas Ismet Inonu pareiškė, kad jo valstybė ir toliau busianti apsiginklavusi "iki danų."

— Suparažnuotas Kanados premjeras Mackenzie King grįžo iš Londono, kur jis dalyvavo dominijų konferencijoje.

— Japonijos spauda rašo, kad Dewey išrinkimas JAV prezidentu, turės didelės įtakos Tolimiesiems Rytams.

Kai sovietai, paskelbdami veto, atmetė Jungt. Tautų Saugumo Tarybos kompromisinį pasiūlymą, liečiantį Berlyno blokados nuėmimą, Trys Didieji, Bevinas, Schumannas ir Marshallas, sukėlė nosis, praėjo kusdėtis. Čia jie matomi Paryžiaus konferencijos metu.

Brazilijos indėnų skaičius mažėja

Iš Rio de Janeiro pranešama, kad Brazilijos indėnų skaičius kasmet vis mažėja. 1910 m. Brazilijoje buvo 2,000,000 indėnų, šiandien jų skaičius nukritęs iki pusės milijono.

Gen. Randon, pats būdamas indėnų kilmės ir visą gyvenimą rūpinęsis savo rasės gebėjimu bei jos sąlygų gerinimu, dabar sako:

"Baltasis, vadinamas civilizuitas, žmogus yra atsakingas dėl to, kas atsitiko su indėnais. Jis indėnams atnešė įvairias ligas. Jis, siekdamas savo tikslo, indėnams perša alkoholį. Ir kai indėnas apsvaigęs, aišku, su juo galima elgtis, kaip norima."

Šia proga, reikia pažymėti, kad baltasis žmogus šiaurės Amerikoje, ypač praityje, ne ką geriau elgėsi su indėnais.

Anglikasių streikai Prancūzijoje baigiasi

Iš Paryžiaus pranešama, kad prancūzų kariuomenė, eidama paskui tankus, šiaurės Prancūzijoje puola streikuojančius anglikasius. Vietomis kova vyksta su dideliu iniršimu. Anglikasai į tankus svaido rankines granatas ir degančius gazolinio butelius. Sužeistų yra abiejose pusėse. Visą dieną anglių kasykų yra užėmusi kariuomenė. Pranešama, kad kai kuriose kasyklose darbas vėl prasidėjęs. Manoma, kad Prancūzijos anglikasų streikai netrukus bus likviduoti.

SIR CRIPPS APIE KOMUNISTUS

Sir Cripps, kalbėdamas parlamente, pareiškė, kad vienintelis būdas kovoti su komunizmu Europoje, tai — ekonominis bendradarbiavimas. Be to, jis pareiškė, kad dabartinis komunistų ekonominis sabotazas esąs pavojingesnis Vakarų Europai, negu Hitlerio armijos.

Čiang Kai Seko sūnus, gen. Čian Čing-kuo, Sanghajaus ūrio valdytojas, įsakė cenzuoti visus laikraščius, žurnalus ir knygas, kur tik apie jį rašoma.

Chicagos Lietuvių Prėkybos Butas gavo iš tremtyje gyvenančių Lietuvos skautų "labai gražų piešinį."

— Ieva Rockefellerienai...
— Zodžiū, spaudoje teko skaityti toks prasimėsimas:
"Tuo tarpu laukama atsakymo iš p. Rockefellerienos, kada ji galėsianti Chicagos lietuvių delegaciją priimti."
Jeigu Ievutė nebūtų ištekiėjusi už Rockefelleriu, tai, žinoma, to "labai gražio piešinio" jai nebūtų pasiūlyta...

Kartą šioje vietoje jau buvo rašyta, kad tuo tarpu, kai švedai, gimę miestuose, čia ūkininkauja, tai Lietuvos laukų sūnūs ir dukterys prakaituoja fabrikuose...

Nenuostabu, kad stal naujasis Svedijos ambasadorius Washingtono, Erik Boheman, kalbėdamas su spaudos atstovais, pareiškė:
"Man įdomiau būtų ūkininku, negu diplomatu."
Nenuostabu, kad jis čia pirmiausia mano aplankyti tuos savo tautiečius, kurie gyvena ūkiuose.
Iš tikrųjų, įdomi to diplomato mistija.

Sovietų Rusijos valdžia paruošusi 15 metų planą, pagal kurį, milijoniškos dykumos būsiandios paverstos derlingomis dirvomis.

Maskvos Pravda neiškentė, nepasigyrus. Girdi, "toks planas imanomas tik socialistinėje valstybėje."
Tuo tarpu Amerikos ūkio biuras sako, kad tai, ką Rusija tik dabar planuojanti, ši šalis jau seniai yra įvykdžiusi.

Pagyrų puodai, tie rusai. Aną metų bolsėvikų spauda garbino Stalina, todėl, kad vieno Ukrainos ūkininko karvė atsivedė tris veršukus...

Siomis dienomis kinų komunistų kariuomenė užėmė visą Mandžuriją.
Ar dabar aišku, kodėl Amerikos kariuomenė nepasitraukia iš Vokietijos, Korejos ir Graikijos?

Sovietų organizuojamas, ginkluojamas ir visais imanomais būdais remiamas komunistų kolonos veikia visur: Europoje, Azijoje ir net tolimoje Indonezijoje.
Tuo tarpu demokratinių valstybių vyrai sako, kad tai šaltas karas...

Tai yra tikras karas — su kulkomis ir bombomis.

Keista, kad dabar, tiek metų praslinkus po vadnomo tautinio atgimimo, mes dar abejojame savo sąžine.
Pavyzdžiui, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės steigėjas savo organizacijos ūkiu pasi-rinko anuo metu vokiečio pa-

IVAIROS ŽINIOS IŠ OKUPOUOTOS LIETUVOS

Ar mokyklos aprūpintos lietuviškais vadovėliais? Visi vadovėliai, kiek pradžios mokyklose, sek gimnazijose yra rusų autorių, dabar išvesti į lietuvių kalbą. Nepriklausomos Lietuvos laikų vadovėliai išmesti.

Kaip gi ūkrai yra su Lietuvos himnu? Lietuvos himnas, dabar vadinamas lietuvių tautos giesme okupacijos pradžioje (1944-5 m.) buvo ir išklimėse leidžiamas giedoti, dabar dar giedamas kartais per radiją, bet mokyklose, išklimėse jau draudžiamas. Bažnyčiose, esančiose nuosaliai nuo MVD ar MGB būstinių po pamaldu giedamas.

Kiek bolsėvikai išvežė gyven-tojų po 1944 m.? Išskaitant 1948 m. pavasario

masinius vežimus išvežtųjų skaičius siekia 150,000.

Trėmimo priemonės tos pačios, kaip ir 1941 m. Dažnumas — pirmas masinio pobūdžio vežimas buvo 1946 m. po nepavykusių rinkimų (1946 m. vasario-18 d.), antras prasidėjo 1947 m. vasarą ir truko iki 1947 m. galo, ir trėciais 1948 m. gegužės mėn. Be šių masinių vežimų kas mėnuo iš kailejimų vežama po 2000.

Ar pastebimas išvežamųjų rūšiavimas — pagal profesijas? Vežimo metu jokio rūšiavimo nepastebėta. Atsėdūrė iš-trėmimo jau rūšiuojami pagal specialybę. Specialybę pritaiko tik praktiškių mokslų atstovams — medikam ir inžinieriam.

(Nukelta 1 4 psl.)

Šiuo metu Prancūzijoje vyksta audringi anglikasių streikai. Kariuomenė ir policija turėjo visą dieną kruvinių susirėmimų su streikininkais. Šiame paveiksle matyti, kaip anglikasai atakuoja Bėthune prefektūrą todėl, kad ten buvo suimta keletas jų streikininkų.

PHILADELPHIA, PA.

GRUSH HOTEL AND BAR

ADAM GRUSH, SAV.
Kampas BROAD ir RACE-STREETS
(prie Broad Street Stoties)
Tel. Rittenhouse 6-6530

GUS TUNAITIS

— RESTORANAS —
3701 Old York Road

SONIA CAFE & RESTAURANT

SOPHIE MICH, sav.
LIKERIAI VYNAS-ALUS

9 S. Seventh Street Tel. Market 9916

BARTH'S CAFE

EAL TAMIEJUS BURZA, savininkas

3405 N. 2nd Street Telefonas NE 4-0465

RESTORANAS - BARAS

E. LAURUTIS, savininkas
IVAIVOS GERIMAI, GERI UŽKANDŽIAI

3100 N. 10th STREET PHILADELPHIA, PA.

RAY'S CAFE

RAYMOND WASIKONIS, sav.
ALUS-VYNAS-LIKERIAI-UŽKANDŽIAI

2826 MASTER STREET PHILADELPHIA, PA
Tel. PO 5-2224

BROCK'S CAFE

IVAIVOS GERIMAI IR UŽKANDŽIAI
JOHN BROCK, sav.

2227 PINE STREET PHILADELPHIA, PA
Tel. IO 7-9144

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA

ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pensilvanijos Universiteto

JIM'S TAVERN

ANNA IR JIM WICKIS, sav.
GERIMAI IR VALGIAI
Žuvies maistas — mūsų specialybė

2500 S. DEWEY ST., PHILADELPHIA, PA.
Tel. BE 6-2139

MRS. ADAMS CAFE

Alice Valančienė, sav.
PUIKUS GERIMAI IR VALGIAI

2701 W. THOMPSON ST. PHILADELPHIA, PA.
Tel. STEvenson 2-5325

JOHN STARAHS

RESTORANAS IR BARAS
34 No. 8th Street (kampas Filbert St.)
PHILADELPHIA, PA.

PETER DAVIDONIS

VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

WOODLAND CAFE

B. J. TRIBULAS, Sav.
63rd STREET at WOODLAND AVENUE
Telefonai: Saratoga 9656, West 4117

NATIONAL PRODUCTS CO.

HARRY A. CAPLEN
Atui pūstyti priemonės. Stiklai barui. Indai.
Sakutės ir šaukštai. Stiklai ir krėsiai.
Earų įrengimai.
109-113-115 NORTH 2nd ST.,

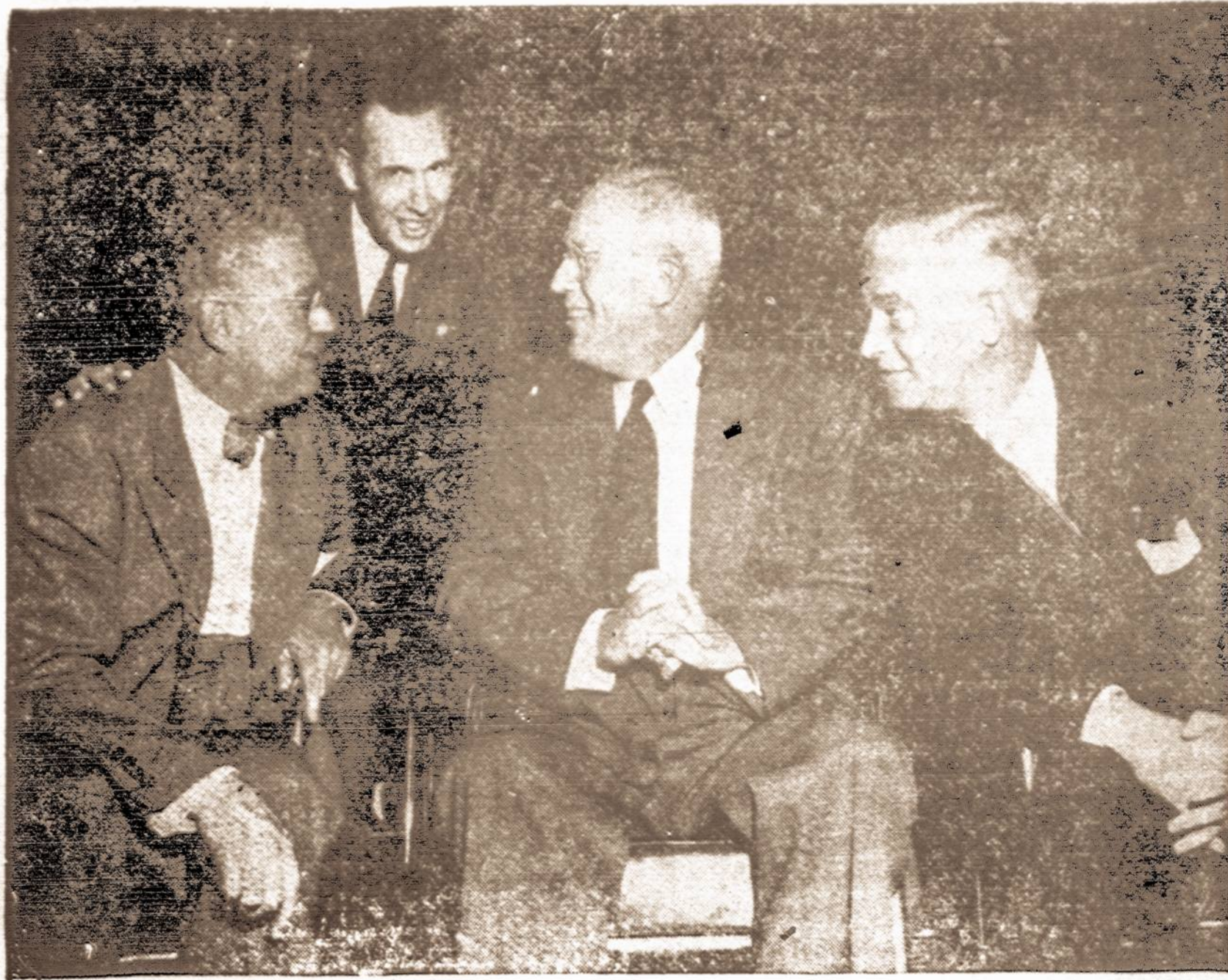
PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ VEIKLA

PHILADELPHIA, Pa.— Vietos lietuviai turi keletą pažymėtų fraternalinių pašalinių organizacijų arba klubų. Vienas iš jų — Philadelphia's Lietuvių Respublikonų Susivienijimas šiais metais minės savo 45 metų gyvavimo sukaktį. Klubas turi virš 600 narių ir jo organizacinis ir finansinis stovis yra geras. Klubas pirmininku yra senas philadelphietis, nors pa-lyginamai dar nesenas amžiumi, Povilas Plungis, kuris stro-piai rūpinasi klubo reikalais. Klubas turi Wallace gatvėje, netoli 12 gatvės, savo nuosa-vas jaukus rūmus ir virš 100,000 dolerių pinigų ir pas-kolos lakštų (bonds).

Sių metų lapkričio 10 dieną Turners Hall, Broad ir Colum-bia gatvių susikirtime, įvyksta didelis klubo sukakties minė-jimo bankietas su iškilminga vakariene, pajavairinimais ir šokiais. Pažymėtina, kad visi klubo nariai gauna dovanai kiekvienas po du įėjimo bi-lietus, taigi tenka laukti, kad bankiete dalyvaus virš 1000

asmėnų. Per paskutinį klubo narių kvartalinį susirinkimą, kuris įvyko spalio 5d. buvo padaryti du-lietuviškai visuomenėi įdo-mūs nutarimai: pirmas —kad jauni lietuviai vyrų, nuo 21 iki 30 metų amžiaus, iki 1948 metų pabalgos gali įstoti į klubą nariais, nemokėdami į-stojamo mokesnio, tik prista-tę klubo gydytojo (Dr. Su-ginto) pažymėjimą, kad yra sveiki, ir turinti dviejų klubo narių rekomendaciją. Nuo 30 iki 44 metų lietuviai vyrų priimami sena tvarka, t. y. su-mokant įstojamąjį mokesnį (trys doleriai). Antras —Klu-bas priėmė Philadelphia's BALF skyriaus kvietimą ir bu-vo pasiuntę tris delegatus į spalio 31 d. įvykusį visų vie-tos lietuvių organizacijų pasi-tarimą apsvarstymui klausiu-mų, reikalų bei priemonių, ku-rios reikalingos dėl palengvi-nimo lietuviams DP atvykti ir apsigyventi Amerikoje. Atsto-vals buvo klubo nariai Klevas, Deksnis ir Gasūnas (Gasis).

J. K. G.

Naujasis viceprezidentas Earl Warren, linksmai nusiteikęs kalbasi su republikonu vadais Chicagoje. Iš kairės: senatorius Brooks, adv. A. Olis, viceprez. Warren ir Ill. gubernatorius Green.

DAR APIE SKAITMENIS

Neseniai ejęs per kelis Vie-nybės numerius įdomus atsi-justo turinio straipsnis apie skaitmenis paskatino mane kiek praplėsti jį.

Skaitmenų, tiek romiškųjų, tiek arabiskųjų, sudarymas turėjo pagrindu dešimt rankų, pirštų. Dėl to, tur būt, šiandien visame pasaulyje yra įsi-galėjusi dešimtainė skaičiavi-mo sistema. Aš noriu pareikšti savo nuomonę apie arabiskųjų skaitmenų kilmą.

Turime priimtį kaip aksiomą, kad skaitmenis yra suda-rę ne matematikai, bet pir-mykščiai prasti žmonės kas-dieninio ūkio reikalams. Žmo-gus pirmiau išmoko skaičiuoti, negu rašyti — skaityti. Dar vaikas, nepažinęs raidžių, jau sugeba suskaičiuoti savo pirš-čiukus.

Prieš pradėdamas kalbėti apie arabiskųjų skaitmenų su-darymą, turiu priminti bend-rą nuomonę, jog tosios skait-menys ne arabų yra išrastos, tiksliai arabų, anais senaisiais laikais gabų mokslininkų, at-neštus iš Indijos ir mums per-duotos su matematikos mok-slu.

Sio mano rašinio tikslas su-pažindinti asmenis, turinčius savo globoje vaikus, taigi tė-vus, vaikų darželių bei pra-dedamųjų mokyklų mokytojus su lengvu natūraliu skaičia-vimo būdu. Ką aš bandyau nesuradęs skaitytojui patiekti, gal ne

vienam jau žinoma, bet kai ką duosiu ir savo. Pirmąkart žmogus savo kasdieniniams reikalams skaitmenis, o gal ir raštą, žy-mėjo kirviu ar kaltu. Taigi skaitmenį 1 žymėjo vienu kir-čiu, 2 — dviem, 3 — trimis, 10 — dešimčia kirčių. Ir taip susidarė arabiskieji skaitme-nys.

Išmokę žmonės rašto, ėmė rašyti ir šiuos skaitmenis: 1, 2, 3... 0 (dešimt). Mano pava-dinimas "0" dešimtimi kai kam gali atrodyti matematinė erezija. Prieš kokią trisdešim-tį metų ir aš taip būčiau gal-vojęs. Šiandien aš kitaip ma-nau.

Po ilgų svarstymų apie 0 kilmę bei reikšmę aš padariau išvadą, kad primityviam žmo-gui nieku būdu negalėjo ateiti į galvą nieko (0) kada nors žymėti. Jam niekas, tai yra niekas, o nieko nereikia ir žy-mėti. Gal dėl to romiečiai il-menys ne arabų yra išrastos, tiksliai arabų, anais senaisiais laikais gabų mokslininkų, at-neštus iš Indijos ir mums per-duotos su matematikos mok-slu.

Kaip bebūtų, bet aš savo mokytojo praktikoj, "0" ne-vengdamas vadinti "nulis", duodavau dešimties reikšmę. Ir man, kol buvau nesuradęs 0 reikšmės, kaip ir kitiems

mokytojams, sunku buvo tiek-ti vaikams aritmetikos pagrindus bei pačią numeraciją.

Mano skaičiavimo metodas įdomus vaikui, nes jis natūra-lus, pirmąkart žmogaus iš-rastas. Duokime vaikui lygaus ilgumo pagaliukus ar degtu-kus, nužnaibę galvutes. Tegul jisai iš jų dėsto ženklus —

Kiek metų trunka mokslas gimnazijoje? Kaip su rusų kalbos mokymu?

Gimnazija 8 8 metų. Rusų kalba pradėdama nuo 3 sky-riaus pradžios mokykloj. Skaitmenis, su jais atleka ke-turčius aritmetikos veiksmus, parašo. Ne pas vieną vaiką pastebėjime daug iniciatyvos ir išradingumo. Svarbiausia, pamoka praėis gvyal, įdomiai. Aš manau, per 2-4 pamokas apsidirbsime su skaičiais ilgi 10. Pareis tai nuo vaikų amžiaus.

Toliau eina skaičiavimas šimto ribose, kaip įprasta, pir-ma dešimtimis, ir šį skaičia-vimo tarpinį laiką lengvai nugalės, jei "0" traktuosime kaip dešimtį. Taigi 10 — vie-na dešimtis, 20 — dvi dešim-tys, 30 — trys dešimties, 90—devynios dešimties, 100 — dešimt dešimčių arba šimtas.

Siek tiek sunkėliau bus iš-aiškinti parašymą: 11, 12, 23, 34 ir t.t. Kad rašant šiuos skaitmenis, pats vaikas paste-bėtų nereikalingumą dėti "0" žymime iš pradžių: 101, 102... 203... 304... Ir čia pat paskiau skaičiuodami, "0" išleidžiame. Aš manau, šitame skaičiavi-mo tarpsnyje ir atsirado nulio sąvoka. Čia jau bus mate-matiko darbas. Mokytojo dar-bas bus — nurodyti vaikui skaitmenų vieta.

Aš savo metodą esu demon-stravęs Varšuvoje pradėdama-jų mokyklų mokytojų prakti-kos pamokose. Susidomėjo ir, pritaikę, įgytasias žinias arit-metikos pamokose, nuosir-džiai man dėkojo.

Nors Vienybės savaitraštis nėra pedagoginis žurnalas, bet nesant tokio žurnalo lietuvių kalba Amerikoje, sumaniau ilgos pedagoginės praktikos patyrimais parašyti į Vienybę, — gal kas jais susidomės, y-pač mokytojai.

Antanas Kasakaitis.

Lietuviškas Restoranas Miesto Centre
Alus, vynas, likeriai ir valgiai.
Juezas Bartasus, sav.
118 N. Centre St. Tel. 9005
POTTSVILLE, PA.

Lietuviškas Restoranas
Vynas, alus, likeriai ir užkandžiai
JONAS ŽIRADONIS, sav.
Cor. Coal and Nickel St
POTTSVILLE, PA.
Tel. 9183

S. BULOTA

Gatai ir Vylrams Aprėdai
NEW PHILADELPHIA, PA
P. O. SILVER CREEK, PA.

Kadangi Fred Vinmont ir Bert Simons iš Dallas, Texas, panado išsilaikyti ore net 726 valandas, todėl jie bando "pagirdyti" savo lėktuvą nenulieisdami. Kiti du lakūnai Vakaruose taip pat bando laimėti panašų rekordą.

Lietuviškas restoranas miesto centre

JUOZAS SAKOLIS-SAKALAUSKAS, sav.
IVAIVOS GERIMAI IR UŽKANDŽIAI

2nd ST. ir MARKET ST., PHILADELPHIA, PA.
Tel. MA 7-9331.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Licensed Penna and New Jersey
1601-03 So. 2-nd Street Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110

Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži poplyčia, erdvi salė su baru, pakeleiviams suteikiama na'vyinė—viskas nemokamai.

Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį —mes visados pasirenę suteikti geriausį patarnavimą.

BALIN'S FUNERAL HOME

2016 E. ALLEGHENY AVE.,
PHILADELPHIA 34, PA
Tel.: GA 3-1411

Mano laidojimo įstaiga nau-jai, gražiai įrengta, pagal vėliausius reikalavimus. Liū-desio valandą pr ašomi kreipitis į mane — suteiksiu tinkamą patarnavimą.

FRANK A. BALIN
Laidotuvių Direktorius

PHILADELPHIA, PA.

NAUJAI ATIDARYTAS Restoranas ir Baras

EDVARDAS IR JULE BRESLAUSKAI, sav.
1645 Margaret Street (paš. bloko nuo Frankford ave.)
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Jefferson 3-2328

Star Grill

JONAS UKNAS, sav.
Vynas - likeriai - alus
608 N. 11th STREET

WILLIAM VALAITIS

Viskerios automobilių taisymas
1730-2 E. Moyamensing Avenue
Tel. Howard 0896

Baras - Restoranas

EDMUNDAS FREITICK, sav.
Iviciūs gerimai ir užkandžiai
612 No. 12th St.

LIETUVIŠKA UŽEIGA

Viktoras Mataitis, sav.
ALUS-VYNAS-LIKERIAI
3501 N. 2nd Street
Telefonas NE 4-1275

FRANKFORD AV. CAFE

John Baltadonis, sav.
1700 Frankford Avenue

TRAUNS CAFE

N. E. Cor. 16th and Spring Garden.

Phone —
Business LO7-8662, LO7-4967
Residence Cheltenham 2562

NAUJA Lietuviška Užeiga

VYNAS, LIKERIAI, ALUS
Raymond Vaukonis, sav.
MOUNT VERNON and 12th St. Cor.
Tel. 5-8891

Lietuviškas Restoranas

Antanas Zvigaitis, sav.
Likeriai, Vynas ir Alus
5424-26 Woodland Avenue
Tel. Belgrade 6-5113

Antanas Medalis

BARAS - RESTORANAS
Vynai - likeriai - alus
3101 N. 9th STREET

LIETUVIŠKAS Restoranas ir Baras

VLADAS SVIKLA, sav.
Gerimai ir užkandžiai
2637 E. ONTARIO STREET

ANTHONY MARTIN

Restoranas ir Baras
3759 North 7th Street

VIENYBĖ

Amerikiečių sveikata

Paprastai būdavo manoma, kad amerikiečiai yra sveikiausi žmonės pasaulyje. Taip būdavo manoma todėl, kad Amerikos vaikai iš pat mažens gauna geriausią maistą, geriausią priežiūrą ir, pagaliau, pasiekę mokyklinį amžių — plačiausias kūno kultūros lavinimo priemones.

Bet koks buvo visų nustebimas, kai praėjus kare apie 18,000,000 jaunų vyrų nebuvo priimti į tarnybą todėl, kad jų sveikata silpna. Dabar, po karo, Amerikos gyventojų sveikatos reikalai, sakoma, esą dar blogesni...

Kodėl taip yra, iki šiol niekas nesugebėjo išaiškinti. Yra manoma, kad šios skandalingos padėties kaltininkas — maistas. Kodėl? Todėl, kad Amerikoje viskas pernešyga su komercinta. Už viską skubinama greičiau gauti pinigą. Niekam nerūpi maisto kokybė. Net daržovės bei vaisiams neleidžiama natūraliai užaugti. Pavyzdžiui, Amerikos ūkininkai laisto chemikalais vaisius, net jų šaknis, — kad tik jie greičiau užaugtų, kad tik greičiau būtų galima juos parduoti. Panašiai yra ir su kitais maisto produktais, pavyzdžiui, mėsa. Ar mes, valgydami mėsa, žinome, kaip ilgai ji buvo šaldoma šaldytuvuose?

Maistas yra žmogaus gyvybės pagrindas. Neveikti sakoma: Pasakyk, ką tu valgai, o aš pasakysiu, kas tu esi.

Beje, yra patirta, kad net Amerikos lietuvių mirtinumas, palyginti su jų gimimais Lietuvoje, nepaprastai didelis.

Yra ir daugiau pavyzdžių, kurie rodo, kad Amerikos gyventojai greitai gyvena ir... greitai miršta.

Puerto Rico sala

Pirmą kartą po 400 metų Puerto Rico salos gyventojai gavo progos išsirinkti savo gubernatorių. Bet svarbiausia — 2,000,000 tos salos gyventojų, pagaliau, gauna progos plebiscito keliu pasisakyti, ko jie nori: pasilikti Amerikos kolonija, tapti viena iš jos valstybių, ar pasisiekti nepriklausomą respubliką.

Tuo metu, kai ispaniškai kalbą Puerto Rico gyventojai sprendžia savo atelities santvarkos klausimą, mes lietuviškai esame priversti atsiminti savo tėvynę, velkančią sovietų okupacijos jungą...

Mano pastabos

Is Vokietijos iki šiol ateidavo vien juodos ir skaudžios žinios. Tiesa, ir dabar ne kitokios, bet vis dėlto jau su mažytėmis šviesesnėmis prosvaitėmis. Štai ką rašo vienas lietuvis iš DP stovyklos amerikiečių zonoje:

"Visi tie, kurie šiandien turi darbo, gali gyventi neblogiau, kaip ir gerai lakas. Mat, pagaliau ir vokiškoji markė įgavo vertę."

Nors tai jau geri ženklai, bet, deja, labai maža tu dirbančiųjų. Toje stovykoje, iš kurios minėtas laiškas rašomas, iš 3000 tediра 230.

Svedija, kuri žinoma kaip vaisinga ir kultūringa, tremtinių aktyve turi blogą vardą. Mat, ji vienintelė pasaulyje jėga tremtinius yra atidavusi Sov. Rusijai. Ši skaudi 1946 m. tragedija, kai apie 160 baltiečių, su policijos jėga buvo suvaryti į rusų laivą, dar ir šiandien neužgijusi žaizda.

Tačiau Svedija parodo tremtiniams ir daug užjautimo ir šilumos. Būna, švedai iš pat pradžių matė, kai toji tragedija kartu ir jų šalies tragedija. Tokių palyginti daugumas, tačiau jie buvo bejėgiai taisyk su socialistų vyriausybe kovoti.

Ruošiamasi išleisti dr. Šliūpo biografija

Dr. Jonas Šliūpas jau palaikomas Chicagos Tautiškosje Kapinėse. Amerikos lietuvių visuomenė dar reikia pastatyti Dr. Šliūpui paminklą ir išleisti jo biografiją. Paminklas reikalingas kapinėse, kad žmonės žinotų, kur Dr. Šliūpo palaikai išleisti, o biografija reikalinga, kad jaunesnės kartos turėtų progos patirti Dr. Šliūpo gyvenimo kelią, ką jis nuveikė, kokiomis idėjomis gyveno ir dėl ko kovojė.

Šis Komitetas yra nutaręs išleisti Dr. Šliūpo biografiją, bet be velionies draugų, artimų ir pažįstamų bendradarbiavimo užsibrėžto darbo negalės atlikti. Komitetui ypatingai rūpėtų gauti vyresnės mūsų kartos atsiminimų apie Dr. Šliūpą. Amerikoje dar yra daug lietuvių, kuriems teko veikti su Šliūpu įvairiose organizacijose, atlikti misijas, leisti laikraščius, spausdinti knygas, tartis su kitataučiais. Be-

veik kiekvienoje kolonijoje dar yra žmonių, kurie organizavo Dr. Šliūpui kalbas ir paskaitas. Dar didesnis skaičius yra tokių, kurie girdėjo Šliūpą kalbant, skaitė jo plunksnos darbus.

Kiekvienas jų galėtų bent trumpai parašyti tai, ką prisimena. Dr. Šliūpas buvo nepaprastai darbštus, energingas, jo kalbos sukeldavo daug komentarų ir ginčų.

Beveik kiekvieną metų Dr. Šliūpas atspausdindavo po knygą. Jis parašė, išvertė ir išleido visą eilę brošiūrėlių, redagavo daug laikraščių, Komitetui, ruošiant biografiją, būtina reikiai gauti Dr. Šliūpo leistos knygos ir laikraščiai. Komitetas prašo Amerikos lietuvių duoti jam ar paskolinti Unijos, Lietuviško Balso, Apšvietos, Naujos Gaidynės, Laisvos Minties, Aušros, Laisvamano, Vagos ir Varpo kompektus arba paskirus numerius. Komitetas būtų dėkingas, jei gautų ir prieš Dr. Šliūpą rašiusių laikraščių komplektus arba paskirus jų numerius. Reikalingos ir Šliūpo parašytos knygos.

Prie biografijos Komitetas nori parengti ir Šliūpo bibliografiją, kad kiekvienas, noris praieiti tyrinėti, žinotų, kur reikiai ieškoti Šliūpo arba apie Šliūpą parašytų straipsnių.

Be to, Amerikoje dar yra daug žmonių, kurie turi Dr. Šliūpo laiškus, rašytų organizacijoms arba privatiems asmenims. Jei kas su minėtais laiškais nenorėtų skirtis, tai Komitetas, padaręs jų kopijas arba vertingesnes ištraukas, sutinka laiškus gražinti savininkams. Panašiai pasielgs su laikraščių komplektais ir knygomis.

Jei skaitantieji šį pranešimą žinotų asmenis, kurie galėtų suteikti vertingų žinių apie Dr. Šliūpą veiklą, tai prašome nurodyti jų adresus, kad Komitetas galėtų į juos kreiptis.

Komiteto adresas yra toks: Komitetas Šliūpo Paminklui Statyti, Lithuanian Auditorium, 3133 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

TURISTŲ KRASTAS

Turistų mėgiamiausias kraštas — Prancūzija. Šiais metais per 8 mėnesius šį kraštą aplankė 1,600,000 turistų. Prancūzai iki metų galo tikisi dar sulaukti apie 300,000

SPAUDOS SKILTYS

Lietuvių žinios, Vokietija: Dabar tremtiniai IRO organizacijai sumoka per 50 milijonų DM. (Mat, dirbantiems DP per mėnesį IRO naudoja atskaitoma po 70 DM). Todėl, anot humoristų, DP esanti IRO toji valstybė, kuri remia IRO.

Amerika, Brooklyn, N. Y.: Ne vienas buvęs (Vytauto Bacevičiaus koncerte Carnegie Hall) klausė savęs ir kaimynų, ar gi galima, kad ir labai temperamentingam menininkui taip "temperamentingai" keisti ir savo idėjas? Juk dar neseniai iš pianistas grojęs rusiško konsolato garbei...

Laisvoji Lietuva, Vokietija: Mūsų politinis gyvenimas tremtyje taip skirstosi, kad išrodo, jog einame ne į vienybę, bet į dar didesnę susiskaldymą.

Amerikos Lietuvis, Worcester, Mass.: Po šio tokio apsitrynimio laikotarpio atvykę išvietintieji... gali žymiai pagyventi mūsų kultūrinį ir spaudos gyvenimą, bet gali ir suduoti dumblyse ir dingti, kaip jau ne vienas dingo.

Dirva, Cleveland, Ohio: Sovietų susisiekimai paremtas tik geležinkeliais, kurių jie turi tik 92,000 kilometrų, tuo tarpu Amerika jų turi 370,000 km.

Laisvė, Brooklyn, N. Y.: Manome, kad daugumas iš tu, kurie (dabar okupuotoje Lietuvoje) turi užėmę aukštas vietas yra grynai Smetonos auklėjimo raugo prisigėrę vyrai...

Lietuviai tremtiniai Marylando valstybėje

Marylando valstybės tremtiniai įkurdinti komitetas, kurio pirmininku yra mūsų tautietis Wm. F. Laukaitis, jau vikia. Šiomis dienomis komitetas patvirtino 300 darbo ir buto garantijų, kurios pasistuos DP Komisionierui Washingtono. Šie asmenys, atvykę į Marylando valstybę, gaus darbo — ūkiuose ir pramonės dirbtuvėse.

Baltimorės Sun rašo, kad Marylando valstybėje turės progos įsikurti, mažiausia, 120 lietuvių šeimų — pradedant vyru, žmona ir baigiant 8 vaikais bei jų gimimėmis — bendrai paėmus.

Be lietuvių, Marylando valstybėje turės progos įsikurti lenkų, žydų ir kitų tautybių tremtiniai.

IVAIROS ŽINIOS IŠ OKUPTOTOS LIETUVOS

Ar dabartinė Lietuvos okupacinė administracija remiasi vietiniais gyventojais ar svetimšaliais?

Dabartinė okupacija neranda gausios kolaborantų elementu. Nuosirdžiai bosevikams talkina tik buvę kriminalistai. Atsakingesni postai patikimi tik rusams komunistams. Net ir komunistai lietuviams neturi Maskvos pasitikėjimo. 1946 m. vasarą, darant "pročystką" buvo pašalinti iš pareigų ir nubauti Kauno ap. partijos CK sekretorius Grigalevičius ir partiečiai Vabalius ir Bieliauskas. Antkominforminės nuotakos jaučiamos ir tarp lietuvių komunistų.

Ar yra atsitemėlių kunigų? Esama ekskunigų, kurie dabartiniu laiku boševikų padaryti parapijų klebonais. Juos boševikai nori laikyti tautinės bažnyčios atstovais. Bet tokių yra tik vienas antras.

Ar leidžiamas religinis mokymas už mokyklos sienų?

Ne. 1946 metais vyskupas kreipėsi į boševikinę vyriausybę, prašydamis leisti besimokančiam jaunimui leisti dėstyti religijos pamokas laisvu laiku už mokyklos ribų — bažnyčiose ar kitose bažnytinėse patalpose. Atsakymas buvo gautas neigiamas: Katechizacija dabar vyksta per tėvus ir per bažnyčias paruošiant jaunimą sakramentam. Paproti, kad jaunimas eidamas į pamokas užėdavo ir bažnyčia, stengiasi išnaikinti. Pastebėtų ir bažnyčia užėinančių mokinių tėvus perspėja ir grasina, kad vaikus sulaikytų nuo bažnyčios, nes būsią pašalinti iš mokyklos. Mokytojai, kurie sekma dienai lanko bažnyčia, šalinami iš pareigų, dažnai net neperšpėjant.

Ar yra bet kokių religinių spaudinių?

Religinio turinio spaudiniai neleidžiami spausdinti. Dėl to religinės knygos labai brangios.

Kiek Lietuva turi gyventojų iš viso? Kiek vietinių, kiek atvykėlių?

Viso apie 2,700,000. Čia įskaitoma apie 200,000 su kauptu atėjūnų (kolonistai, kariuomenės daliniai, MVD, MGB.)

Kur apgyvendinti kolonistai maskoliai?

Daugiausia kolonistų yra miestuose, kur juos sunkiai pasiekia partizanų ranka. Toliau vietovės, iš kurių gyventojai pasitraukė į Vokietiją, ar kur anksčiau buvo didesni dvarai. Daugiausia kolonistų tenka Vilniaus bei Klaipėdos kraštams. Lenkijos pasieny kolonistų retai. Į Lietuvą yra atkeliavę apie 20,000 iš dabar Lenkijai priklausančių lietuviškų žemių. Tačiau sie lietuvių nelaikomi kolonistais.

Rytprūsiose vietiniui gyvenojai baigta išnaikinti. Jų vietoje atkeltami iš Sov. S-gos kolchozininkai. Tačiau ir jų nėra daug. Ir daugumas Rytprusių žemių dabar yra be šeiminių. Vietovės yra apgyvendintos tik prie susisiekimo mazgų. Klaipėdos krašto gyventojus sudaro dalis autochtonų, lietuvių, žymesnė dalis naujai atkelti ar atsikėlę. Tarp atkeltųjų esama ir lietuvių raudonarmiečių ar komunistų, kurie už įvairius nuopelnus ten gavo žemes.

Pačiame Klaipėdos mieste esama ir nekomunistų lietuvių, kurie vienokiu ar kitokiu būdu ten sugebėjo įsikurti. Kaune yra apie 110,000 gyventojų. Iš jų yra apie 70 nuosimčių lietuvių. Vilniuje apie 160,000. Tarp jų 37 nuosimčiai lietuvių, 23 — lenkų ir apie 40 nuosimčių rusų, žydų ir kt.

Kiek liko žydų autochtonų? Tik keli tūkstančiai. Daugumas žydų yra atvykę iš Rusijos. Viso apie 18,000.

Kokie santykiai su žydais? Naujai atvykę žydai gyvena

miestuose, dažniausiai įvairiose aukstose pareigose. Juos lietuviškai traktuoja kaip MVD ar MGB tinklo uolius tarnautojus. Net ir tie žydai, kurie buvo vokiečių okupacijos metu slapstomi, šiandien nenori savo išgelbėtojam padėti. Kai kurie yra net apkaltingi, kad esą buvę blogai matinami.

Kokios yra aukštojo mokslo įstaigos?

Veikia Kauno ir Vilniaus universitetai. Kauno un-te yra medicinos, architektūros, statybos, technologijos ir chemijos bei marksizmo — leninizmo fakultetai. Kaune veikia taip pat veterinarijos akademija, ir pirmieji kursai žemės ūkio akademijos, Vilniuje medicinos fakultetas, chemijos fakultetas, pedagoginis institutas, dailės institutas su architektūros, skulptūros, grafikos ir tapybos fakultetais. Klaipėdoje veikia komercinis fakultetas, Dotnuvoje žemės ūkio akademijos paskutiniai kursai.

Profesūros sudėtis — lietuvių?

Dar su didele persvara vyrauja lietuvių (85 nuosimčiai). Studentijos apie 80 nuosimčių lietuvių. Toliau rusai, žydai. Daugiausia atėjūnų yra Vilniaus un-te. Studentų iš viso priskaitoma 6000.

Kiek gimnazijų mokinių?

90 gimnazijų ir apie 189 progimnazijos su 65,000 mokinių. Apie 20 įvairių technikumų (žemės ūkio, sodininkystės, daržininkystės, gyvulininkystės, miškininkystės, finansinis ir kt.)

ŽODŽIŲ PASAULYJE...

PALIJUS — arkivyskupo vilnonis apsiastas, kurį popiežius dovanoja — išvestindamas į vyskupus.

PAMFLETAS — aštraus, puolamo satyrinio pobūdžio veikalas, brošiūra ar straipsnis, nukreiptas prieš kurį nors asmenį arba visuomeninį reiškinį.

PAMPA — didelės žolėtos Pietų Amerikos stepės, lygumos.

PANAMERIKANIZMAS — pastangos, siekiamai sujungti Šiaurės ir Pietų Amerikos valstybių politinį ir ekonominį veikimą, sukelti vieną bendrą Amerikos judėjimą.

PANIKA — didelė staubinga išgastis, baimė, siaubas, biržoje sukeliamą baimę ir dėl to kyląs atitinkamas neramus sąjūdis, kada bet kuria kaina stengiamasi parduoti kurie nors vertybės popieriai.

OFFICE OF THE GOVERNOR
SPRINGFIELD
Dwight H. Green
GOVERNOR
October 7, 1948
Hon. Anthony A. Ollis, Trustee
Sanitary District of Chicago
910 South Michigan Avenue,
Chicago 5, Illinois
Dear Tony:
Just a line to congratulate you upon the magnificent meeting last night at the Stockyards Amphitheatre. You and the All-American Organization which sponsored the meeting are entitled to much praise for its success, and it pleases me greatly to felicitate you and those associated with you in the All-American Groups for the magnificent results achieved.
With kindest personal regards and all good wishes, I remain
Sincerely,
Dwight H. Green
Governor
Ill. gov. Green padėkos laiškas adv. A. Ollis, kuris rinkiminės kampanijos metu labai daug darbuotojų republikių naudai.

Lietuviška gėlė didmiesčio pavėsyje

MARIJOS SIMS MANO DAINOS

SVEIKATA IR MEDICINA

Rašo MED. DR. VACLOVAS PAPROCKAS

MAŽIEJI INAMIJAI—BACILOŠ

"Kam nemėta medicina. pumpi dra la-la-la. Tegul tą bacila ima. pumpi dra la-la-la." (Iš Stud. Medik. Korp. "Fraternitas Lithuaniae" dainos)

Mažiausi mūsų inamiai yra bakterijos. Tai gyvi paprasti akimi nematomi padarai, kurie pagal išvaizdą skirstomi į kokus, bacilas ir spirilas. Visuomenėje apie bakterijas yra susidariusi bloga ir klaidinga nuomonė. Eilinis pilietis, girdėdamas tą vardą, tuo jau galvoja apie kažką baisaus, negera. Bet taip nėra. Sakyti, kad bakterijos yra mirtingi žmonijos priešai tiek pat netikslu, kaip nelogiška galvoti apie niekšą išgirdus tariant žodį "žmogus."

Iš visų mūsų planetoje esančių padarų bakterijų yra daugiausiai. Jeigu svarstytumėm žemės nuosavybės klausimą, pagal gyvų sutvėrimų skaičių, turėtume pripažinti, jog žemė sutvėrta bakterijoms. Joms jiniai ir priklauso. Visi kiti gyviai paėmus kartu nei milijoninės dalies nesudaro to skaičiaus, kurį sudaro bakterijos. Nėra tokios dulksės ore, nėra tokio žemės gabaliuko, tokio vandens lašelio, musės kojos, net gi nei vieno žmogaus plauko, kuris neturėtų simtus, o kartais tūkstančių tūkstančių tu gyvų padarų.

Kasdieniniame gyvenime bakterijų išvengti negalima. Tik ką švariai pamelžtos karvės pieno viename arbatiniame šaukštelyje yra 10,000-20,000 bakterijų. Po valandos — iki tas pienas pasiekęs geležinkelio stotį — jų bus dešimteriopai daugiau, o po aštuonių valandų — šeimininkei ji nupirkus ir į namus parnešus bakterijų atsiranda pusė milijono kiekviename arbatiniame šaukštelyje. Jų labai daug svieste, o sausio sūrio pusę sudaro vien bakterijos. Pabūdiavimas — atvirai tariant — yra dovana: per jį vienį kitiems dovanoja po kelias kapas bakterijų. Musės ropojimas stalu — tai tikras bakterijų sėjimas: jį, judėdamas ant stalo, sėja simtus bakterijų panašiai kaip ūkininkas, valkščioldamas arimų, sėja grūdus.

Juo tirščiau apgyvendinta apylinkė, juo daugiau ten bakterijų. Viename nesutęstos žemės arbatiniame šaukštelyje yra vienas milijonas gyvų bakterijų. Tame pačiame kiekvyje įtrestos žemės, — jų yra jau keliolika bilijonų. Vienas valgomasis šaukštas vandens, paimto iš upės aukščiau miesto, turi 30,000 gyvų bakterijų, o tas patį kiekis paimto vandens žemiau miesto, — turės jų kelis bilijonus.

Rytmečio ore dulkių mažai, todėl nedaug bakterijų, nes jos ore laisvai nekaba: tupi ant dulkių ir keliauja, kur vėjas neša. Kiekviena dulkė yra ballonas, ant kurio tupi simtai keleivių — bakterijų. Dienos metu bakterijų skaičius pakyla ir vakare pasiekia aukščiausią kiekį, ypatinai po žeminiuose traukiniuose, geležinkelių stotyse, kavinėse, sokių salėse, kino-teatruose.

Kaip kiekvieno gyvo padaro, taip ir bakterijų tikslas vienas — gyventi. Nei jos iš anksto nusistačiusios žmogui kenkti, nei padėti. Tos bakterijos, kurios žmogui nekludo gyventi, vadinamos nenkenksmingomis; tos, kurios mums padeda gyventi, vadinamos naudingomis ir, pagaliau tos, kurios žaloja mūsų kūną, sukelia ligas, — vadinamos

kenksmingomis bakterijomis, parazitais. Rūšiavimas yra dirbtinas ir atsirado iš mūsų egoistinio taško. Jeigu galėtume pašaiskyti tuo klausimu "dauguma" — bakterijos, — gautume atbulą vaizdą, su kuriuo žmogus, žinoma, nesutiktų, nors balsavimas būtų pravestas pagal demokratijos principus.

Yra 10,000 bakterijų rūšių, iš kurių 80 nuosimčių žmogumi nesidomi. Likusioji dalis arba gyvena su žmogumi geruose santykiuose, arba jam kenkia. Naudingos bakterijos gamina žmogui sūrį, rūgšį pieną, actą, tešlą, mėsos, alų, vyną, degtinę, fermentuoja arbatą, tabaką, tręšia žemę. Su daugeliu bakterijų mes turime bendrus interesus ir santykiu jame panašiai kaip su arkliu, karve, šuniu, bite.

Bakterijos — mūsų inamiai. Žmogaus kūnas iš lauko ir iš vidaus nusėtas bakterijomis. Jų knibždėte knibžda odos paviršiuje, burnoje, nosyje, gerklėje, žarnose.

Sie mažieji padarai, kaip ir žmonės, organizuojasi į kolonijas ir gyvena grupėmis. Kai kurios bakterijos spalvotos ir iš to galima spręsti katrai "partijai" jos priklauso.

Gyvam organizme bakterijos susitvarko taip, kaip mes esame susitvarkę mieste. Miestui kurliantis, pirma esti keli namai, paskui namų skaičius auga, įsistiegia krautuvės, mokyklos, bažnyčios, viešbučiai, barai, teatrai. Vieni gyvena ištaikingai, kiti — skurdžiai. Atsiranda įvairaus plauko bacilių: sąžiningų, sykstuolių geros širdies, žmogžudžių.

Bakterijos irgi nevienodos. Naujagimio kūnas bakterijų neturi. Jos pradeda kurtis žmogui gimus. Apsigyvena nosyje, burnoje, ausyse ir ypatinai daug prisiveisia storose žarnose. Ten yra 70 rūšių. Daugumas jų čia gyvena vienas antro labul ir žmogaus gerovę. Žmogus parūpina joms maisto, o už tai jos atidaria padedamos skaldyti sunkiai virškinamą maistą. Trečdalis žmogaus išmatų sudaro bakterijos!

Vienos bakterijos gyvena pastoviai žmogaus kūne, kitos — apsisoja laikinai ir naudojami kaip kokių viešbučių. Su prantama, kad tarp jų, kaip ir tarp žmonių, pasitaiko labai kenksmingų bakterijų, su kuriomis žmogus kovoja.

Daugumas bakterijų atstovauja bendrus reikalus, kurie užsimezgę tarp žmogaus ir šių mažų padarų prieš milijoną metų. Seniausias mūsų inamais ir iš visų padarų labiausiai prie žmogaus prisirišęs sutvėrimas yra bakterija.

— Rumunija pripažino sovietų kontroliuojamos Korejos valdžią.

SAVE BY MAIL

CURRENT DIVIDEND RATE 2 1/2%

OPEN AN Insured Savings Account for Safety & Profit

ASSETS \$5,000,000

LIBERTY FEDERAL SAVING & LOAN ASSOCIATION

204 N BROAD ST. PHILA. 2-PA.

Mūsų visų žvilgsnis šiandien krypta į Ameriką. Mes ją vaizduojamės kaip dangoraižių, laisvės, neribotų galimų bei sunkaus darbo kraštą. Mums įdomu kaip ten gyvena mūsų tautos trečdalis, kaip pasireiškia užjūrio lietuvių kultūrinis gyvenimas, kaip jie galvoja ir jaučia, kaip sakant, mums įdomu patirti, kaip ten visuotinis medžiaginės gerovės troškimas bei siekimas derinasi su idealiais žmogaus dvasios polėkiais. Mes per daug esame linkę tikėti, kad ten viešpatauja tik dolerizmas. Tačiau Amerikos lietuvių tremtiniam teikiama milijoniška parama, jų atkaklios pastangos atstatyti laisvą Lietuvą, pagaliau, didžiosios Washingtono respublikos tvirtas žodis už tautų laisvę ir griežtas pasmerkimas šiandien pasaulyje viešpataujančios tiranijos aną mūsų nuomonę iškalbingai paneigia.

Amerikos lietuvių tarpe yra visokių žmonių. Bet mūsų žvilgsni ypač atkreipia idealistai, pasiaukoję, labdariai ir kovotojai, kurie dėl bendro labo nebijo atsakyti nuo savo asmeninių interesų, kuriems vargstanti tėvynė. Lietuvos ateitis ir laisvė nėra tušti žodžiai. Yra daug lietuvių, kurie seniai paliko savo tėvynę, vie-

nas kitas, gal būt, jos ir visai nematė, o tačiau jų įnašas mūsų bendrą kovos frontą yra žymus.

Prie tokių idealistų, labdarinių ir kovotojų priklauso ir ponė Marija Sims, neseniai išleidusi savo eilėraščių knygą *Mano Dainos* (Vienybės leidinys, Brooklyn, VI. Vijeikio viršelis, 61 psl. 1948). Kai paimi tą dailiai išdardintą knygą į rankas, iš pirmų eilučių turi nustepti jos laki idealizmas, skaisčių savo senosios tėvynės Lietuvos ilgesiu ir meile, jos nesulaukta ir nesužalota lietuviška galvosena ir jausena. Autorė yra gimusi, augusi ir moksluiėjusi Lietuvoje, bet jau gan ilgą laiką gyvenanti Amerikoje. Tačiau iš jos raštų atrodo, tartum ji niekad jos nebūtų buvusi išskolusi kojos iš savo gimtojo krašto. Ji tartum nebūtų mačiusi plačiojo pasaulio padairus, jos poezijoje neužtiksi jokių didžiųjų Amerikos civilizacijos atgarsių, jokių naujų literatūrinių srovių įtakų ir jokių tarptautinio intelektualinio sąjūdžio pėdsakų. Marija Sims kaip buvo taip ir pasiliko nesvyruojanti, šviežia Lietuvos kultūrinio podirvio

Rašo VYTAUTAS ALANTAS

sidriekia per visą jos poeziją. Jos eilėraščių daugumas persisunkęs tėvynės ilgesio. Ji neskelbia garsių kovos šūkių, ji negrasina Lietuvos priešams, ji tik tyliai ir kukliai išsako savo tėvynės meilę ir ilgesį. Lietuva jai yra virtusi svajonių šalis.

Jei tėvynės ilgiuos as brangiosios, Jei nurimti be jos negaliu, Tai viltis čia teisybės šventosios — Ją pasieksiu svajonių keliu. (Tėvynės ilgiuos, psl. 14)

Nors autorė dėjuoti ir skustis nemėgsta, bet šiuose posmuose prasišveria tylus skundas. Išvertus šiuos žodžius į paprastą prozos kalbą, rašytoja nori pasakyti, kad nors naujasis kraštas ir turtingas, nors naujose gyvenimo sąlygose teko daug išmokti ir patirti, bet vis dėlto nei medžiaginė gerovė nei patyrimas negali nuslopinti troškimo ieškoti žmogiškos širdies šilumos, kuri toli gražu nei visada yra linkusi vis plačiau atsiskleisti kartu su didėjančia civilizacija. Greičiau priešingai...

Marijos Sims tėvynės ilgesys ne visada išsilieja tik nuotalkinga forma. Kai kuriuose eilėraščiuose, pav., Atsimenu, jis įgyja labai konkretų, pasakytą, beveik prozaiską atspalvį: Atsimenu takus pavytusiais žolynais, Taip smagūs ir minkšti jie

Man ašaros rieda, Tave atsimenu... (Tave atsimenu, 36 psl.)

Nors autorė dėjuoti ir skustis nemėgsta, bet šiuose posmuose prasišveria tylus skundas. Išvertus šiuos žodžius į paprastą prozos kalbą, rašytoja nori pasakyti, kad nors naujasis kraštas ir turtingas, nors naujose gyvenimo sąlygose teko daug išmokti ir patirti, bet vis dėlto nei medžiaginė gerovė nei patyrimas negali nuslopinti troškimo ieškoti žmogiškos širdies šilumos, kuri toli gražu nei visada yra linkusi vis plačiau atsiskleisti kartu su didėjančia civilizacija. Greičiau priešingai...

Marijos Sims tėvynės ilgesys ne visada išsilieja tik nuotalkinga forma. Kai kuriuose eilėraščiuose, pav., Atsimenu, jis įgyja labai konkretų, pasakytą, beveik prozaiską atspalvį: Atsimenu takus pavytusiais žolynais, Taip smagūs ir minkšti jie

Man ašaros rieda, Tave atsimenu... (Tave atsimenu, 36 psl.)

Nors autorė dėjuoti ir skustis nemėgsta, bet šiuose posmuose prasišveria tylus skundas. Išvertus šiuos žodžius į paprastą prozos kalbą, rašytoja nori pasakyti, kad nors naujasis kraštas ir turtingas, nors naujose gyvenimo sąlygose teko daug išmokti ir patirti, bet vis dėlto nei medžiaginė gerovė nei patyrimas negali nuslopinti troškimo ieškoti žmogiškos širdies šilumos, kuri toli gražu nei visada yra linkusi vis plačiau atsiskleisti kartu su didėjančia civilizacija. Greičiau priešingai...

Marijos Sims tėvynės ilgesys ne visada išsilieja tik nuotalkinga forma. Kai kuriuose eilėraščiuose, pav., Atsimenu, jis įgyja labai konkretų, pasakytą, beveik prozaiską atspalvį: Atsimenu takus pavytusiais žolynais, Taip smagūs ir minkšti jie

Man ašaros rieda, Tave atsimenu... (Tave atsimenu, 36 psl.)

Nors autorė dėjuoti ir skustis nemėgsta, bet šiuose posmuose prasišveria tylus skundas. Išvertus šiuos žodžius į paprastą prozos kalbą, rašytoja nori pasakyti, kad nors naujasis kraštas ir turtingas, nors naujose gyvenimo sąlygose teko daug išmokti ir patirti, bet vis dėlto nei medžiaginė gerovė nei patyrimas negali nuslopinti troškimo ieškoti žmogiškos širdies šilumos, kuri toli gražu nei visada yra linkusi vis plačiau atsiskleisti kartu su didėjančia civilizacija. Greičiau priešingai...

Marijos Sims tėvynės ilgesys ne visada išsilieja tik nuotalkinga forma. Kai kuriuose eilėraščiuose, pav., Atsimenu, jis įgyja labai konkretų, pasakytą, beveik prozaiską atspalvį: Atsimenu takus pavytusiais žolynais, Taip smagūs ir minkšti jie

Man ašaros rieda, Tave atsimenu... (Tave atsimenu, 36 psl.)

Nors autorė dėjuoti ir skustis nemėgsta, bet šiuose posmuose prasišveria tylus skundas. Išvertus šiuos žodžius į paprastą prozos kalbą, rašytoja nori pasakyti, kad nors naujasis kraštas ir turtingas, nors naujose gyvenimo sąlygose teko daug išmokti ir patirti, bet vis dėlto nei medžiaginė gerovė nei patyrimas negali nuslopinti troškimo ieškoti žmogiškos širdies šilumos, kuri toli gražu nei visada yra linkusi vis plačiau atsiskleisti kartu su didėjančia civilizacija. Greičiau priešingai...

Marijos Sims tėvynės ilgesys ne visada išsilieja tik nuotalkinga forma. Kai kuriuose eilėraščiuose, pav., Atsimenu, jis įgyja labai konkretų, pasakytą, beveik prozaiską atspalvį: Atsimenu takus pavytusiais žolynais, Taip smagūs ir minkšti jie

Man ašaros rieda, Tave atsimenu... (Tave atsimenu, 36 psl.)

Nors autorė dėjuoti ir skustis nemėgsta, bet šiuose posmuose prasišveria tylus skundas. Išvertus šiuos žodžius į paprastą prozos kalbą, rašytoja nori pasakyti, kad nors naujasis kraštas ir turtingas, nors naujose gyvenimo sąlygose teko daug išmokti ir patirti, bet vis dėlto nei medžiaginė gerovė nei patyrimas negali nuslopinti troškimo ieškoti žmogiškos širdies šilumos, kuri toli gražu nei visada yra linkusi vis plačiau atsiskleisti kartu su didėjančia civilizacija. Greičiau priešingai...

Marijos Sims tėvynės ilgesys ne visada išsilieja tik nuotalkinga forma. Kai kuriuose eilėraščiuose, pav., Atsimenu, jis įgyja labai konkretų, pasakytą, beveik prozaiską atspalvį: Atsimenu takus pavytusiais žolynais, Taip smagūs ir minkšti jie

Man ašaros rieda, Tave atsimenu... (Tave atsimenu, 36 psl.)

Nors autorė dėjuoti ir skustis nemėgsta, bet šiuose posmuose prasišveria tylus skundas. Išvertus šiuos žodžius į paprastą prozos kalbą, rašytoja nori pasakyti, kad nors naujasis kraštas ir turtingas, nors naujose gyvenimo sąlygose teko daug išmokti ir patirti, bet vis dėlto nei medžiaginė gerovė nei patyrimas negali nuslopinti troškimo ieškoti žmogiškos širdies šilumos, kuri toli gražu nei visada yra linkusi vis plačiau atsiskleisti kartu su didėjančia civilizacija. Greičiau priešingai...

Marijos Sims tėvynės ilgesys ne visada išsilieja tik nuotalkinga forma. Kai kuriuose eilėraščiuose, pav., Atsimenu, jis įgyja labai konkretų, pasakytą, beveik prozaiską atspalvį: Atsimenu takus pavytusiais žolynais, Taip smagūs ir minkšti jie

Man ašaros rieda, Tave atsimenu... (Tave atsimenu, 36 psl.)

Nors autorė dėjuoti ir skustis nemėgsta, bet šiuose posmuose prasišveria tylus skundas. Išvertus šiuos žodžius į paprastą prozos kalbą, rašytoja nori pasakyti, kad nors naujasis kraštas ir turtingas, nors naujose gyvenimo sąlygose teko daug išmokti ir patirti, bet vis dėlto nei medžiaginė gerovė nei patyrimas negali nuslopinti troškimo ieškoti žmogiškos širdies šilumos, kuri toli gražu nei visada yra linkusi vis plačiau atsiskleisti kartu su didėjančia civilizacija. Greičiau priešingai...

Marijos Sims tėvynės ilgesys ne visada išsilieja tik nuotalkinga forma. Kai kuriuose eilėraščiuose, pav., Atsimenu, jis įgyja labai konkretų, pasakytą, beveik prozaiską atspalvį: Atsimenu takus pavytusiais žolynais, Taip smagūs ir minkšti jie

Man ašaros rieda, Tave atsimenu... (Tave atsimenu, 36 psl.)

PASIKALBĖJIMAS SU KOMP. JUOZU ŽILEVIČIU

(Tęsinys)

Varginali pradėjome darbą, bet Drama, Opera, Balctas pradėjo augti, plėstis. Reikėjo kiekvienai sričiai tinkamų žmonių. Tuosyk aš perėjau į švietim. Ministeriją meno skyriaus viršininko pareigoms. Čia vėl darbas, iš pradžių: mokykloms teko sudaryti muzikų lavinimo programą, rengti muzikos mokytojų kursus, parūpinti mokykloms muzikos instrumentų, dalyvauti muzikos mokykloje kaip ministerijos oficialus atstovas visuose kvotimuose ir patikrinimuose. Dar teko dalyvauti Teatro remonto komisijos posėdžiuose — vėliau Ciurionies Galerijos statymo komisijoj, Dainos Dienos organizavime.

1924 m. išleiau Muzikos Almanachą ir pradėjau leisti mėnesinį žurnalą Muzikos Menas. Abu juos teko redaguoti ir daug juose rašyti. Tuo laikotarpiu tuo būdu teko visą Lietuvos muzikinį ratą oficialiai sukurti iki 1924 metų rudenio. Tada St. Šimkaus kviečiamas, persikėliau Klaipėdon organizuojamos kapelos bendrabučio vedėju ir muzikos mokyklos mokytoju ir tvarkytoju, vėliau teko būti direktorium ir iš ten 1929 pradžioje atvykau į USA.

Klaipėdoje būdamas, surinkau apie 300 liaudies muzikos instrumentų, turėjau suorga-

nizavęs muzikologijos muziejų, kurio dalis buvo Tauragėje ir Kaune išstatytos parodose, o Klaipėdoje savo bute nuolat būdavo tais ekspozicijoms sudomintų asmenų. Tą darbą iš dalies dirbo keletas konservatorių studijų, vedami reikalingus — mano prižiūrimi — susirašinėjimus. Gaila, šis mano visas rinkinys šio karo metu sudėgė. Zuvo neįvertinamas turtaš.

Kas paskatino jus atvykti į Ameriką?

Čia atvykau švietimo Ministerijos siunčiamas rinkti lietuviškos muzikologijos. Kai Klaipėdoje teko dėstyti muzikos istoriją, pasirodė, kad apie lietuvišką muziką beveik nieko nėra kas pasakyti. O jei kas ir buvo, tai visi keliai vedė į USA lietuvių senąją veiklą. Kaip matom, čia prasidėjo bujoti lietuviškoji operetė, gaidų spaudinimas, M. Petrausko veikimas, vaidinimų, chorų ir koncertų bujojimas, taigi tuo būdu tai sudarė labai daug medžiagos muzikologijai.

Važiavau 3 metams, o susidėjus aplinkybėms teko likti nuolat. O čia jūs žinote mano veiklą: surinkau apie 10,000 vienetų savo rinkinį, kur meidžiagą sudaro daugiau kaip simtas didelių knygų įvairaus didumo. Vytauto metais teko važinėti diriguojant jungtiniam chorams Bostone Sym-

MARIJA SIMS

phony Hall ir Sv. Patrick Katedroje, New Yorke — Carnegie Hall ir Sv. Patrick'o Katedroje; taipgi Wilkes-Barre, Pa., Newark, N. J., Elizabeth, N. J.

(Bus daugiau)

— Paragvajaus valdžia skelbia, kad jos kariuomenė numalšinusi sukilmą, kuris tęsėsi 19 valandų.

VIENYBĖS PRAMOGŲ KALENDORIUS

SESTADIENI
LAPKR. (NOV.) **13** LITERATŪROS IR MUZIKOS VAKARAS

Programoje: Dainininkė Barbora Darlys, pianistė Julija Rajauskaitė, sėkėja Ona Vaivadaite, rašytojas Stepas Zbarskas ir poetas Juozas Iysliava.

Pradžią 7:30 v. v.

ETHNOLOGIC CENTER SALEJE, NEW YORKE

110 EAST 59th STREET, (tarp Lexington ir Park Ave.) NEW YORK CITY

SESTADIENI
LAPKR. (NOV.) **20** KONCERTAS PHILADELPHIJOJE

Programoje: Dainininkė Anna Kaskas, sėkėja Čiurlytė, artistas Juozas Olšauskas ir Marijonos Strumskienės spektaklis — Gyvieji paveiksai, kuriuose bus vaizduojama Lietuvos praeitis, dabartis ir ateitis.

Pradžią 6 val. v.

LIETUVIŲ MUZIKALĖJE SALEJE

TILTON STREET IR ALLEGHENY AVE., PHILADELPHIA, PA.

SEKMADIENI
GRUODŽIO (December) **5 d.** VIENYBĖS VAKARIENĖ

PRADŽIA 5 VAL. VAK.

Programa bus paskelbta vėliau

GRAND PARADISE SALEJE

318 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

SEKMADIENI
GRUODŽIO (DEC.) **26** KALĖDINIS KONCERTAS

PRADŽIA 5 VAL. P. P.

Programa bus paskelbta vėliau

ETHNOLOGIC CENTER SALEJE, NEW YORKE

110 EAST 59th STREET (tarp Lexington ir Park Ave.) NEW YORK CITY

SEKMADIENI
SAUSIO (JAN.) **30** VIENYBĖS METINIS KONCERTAS

PRADŽIA 4 VAL. P. P.

Programa bus paskelbta vėliau

WEBSTER SALEJE NEW YORKE

11th STREET ir THIRD AVENUE, NEW YORK CITY

COLUMBIA RECORDS

LIETUVISKOS PLOKSTELĖS

SIUNČIAMOS PASTŲ, PAGAL PAREIKALAVIMĄ

Reikalaukite lietuviškų plokštelių katalogo.

Dabar mūsų krautuvėje galite gauti:

Rosalietės Polka (16317)

Sužadėtinii valsa

Kai aš turėjau kaimė mergelę (16309)

Būk vyras (dainavo J. Dvarionas)

Butkiškių polka (16163)

Štūrų bobų polka

Gieda gaidėliai (16316)

Gražus miško būdas

Pragėriau žirgelį (16145)

Eisim laukan (dainavo K. Menkelūnaitė)

Rašydami, nurodykite tik plokštelių numerį.

Turime ir daugiau lietuviškų bei kitomis kalbomis plokštelių.

Beam Sound & Radio Labs

W. J. KUCHES

123 HAVEMEYER STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Tel.: EVERgreen 7-5658

Redaguoja
V. TYSLIAVIENE

Motery Pasaulis

TARP DVIEJŲ SLIBINŲ

Rašo SOFIJA AMBRAZEVICIENĖ

(Tėsinys)
Jokios nuosavybės bolševikuose negali būti ir kiekvieną pavasarį žemė dalinama ūkininkams iš nauja ir ji gali tekti visai kitam. Be to, ji buvo pašaukta į valsčius, kur jai teikė raštą:

"Kadangi jūs žemės niekad nedirbt, ir net čia negyvent, tad jūsų ūkis su visom trobom ir gyvu ir negyvu inventorium perimamas valdžios žinion ir bus paskirtas asmeniui, kuris vertėsi žemdirbyste."

Ka gali padaryti? Praleidus porą dienų savo buvusiam ūkyje, grįžo į Kauną, kur policininkas vėl ją kankino po senovei.

Tada Simanaitienė išvažiavo į Mariampolę, pas savo dėdę Joną Matulį. Dėdė Jonas savo jaunystėje buvo žinomas revoliucionierius. Kartą pas jį žandarai padarė krata ir rado daug revoliucinės literatūros. Jis turėjo būt išsiųstas į Sibirą, bet pasisekė pabėgti į Ameriką, kur sunkiai dirbo geležies fabrike. Toks darbas suardė jo sveikatą, gavo plaučių astmą ir grįžo į Lietuvą. Iš sutaupytų ir su savim atvežtų pinigų nupirko Mariampolėje namelį ir ramiai gyveno. Simanaitienė dėdės jau nerado. Namai ir pinigai buvo nacionalizuoti, o pats dėdė vaikščiojo po kaimus, būdamas kur dieną, kur dvi, ir prasinėdamas valgyti. Simanaitienė jį vos-nevos surado.

Tai ka, dėde, visą laiką buvai revoliucionierius ir norėjai bolševikų, tai kaip dabar patinka?

O kas juos žinojo, kad jie tokie bus, — atsakė dėdė.

Būnant ūkyje, Simanaitienė buvo bailsaus įvykio liudininkė. Vienam kaimiečiui, prisigėrusiam naminio šnapso, sumišo protas, ir jisai pradėjo

deginti kaimynų namus. Kasdien sudegė vienas arba du namai. Žmonės pradėjo sekti ir susekė.

Susirinko didžiausia minia ir nusprendė už pabaudą užkasti padegėją gyvą į žemę. Iškasė gilia duobę, imetė į ją nelaimingą ir užbėrė žemėmis. Dar prieš tai jį bailsiai mušė, kankino ir liepė prisipažinti, kodėl jis ta darė. Norėdamas pasitelsinti, jis pasakė, kad jam atėjo į galvą, kad tam darbu jį pasamcė dvarininkas Kačanauskas. Susžvėrėję kaimiečiai nusprendė nubausiti ir Kačanauską. Tas ramiai gyveno savo dvarelyje ir nejaudė, kokia audra renkasi virš galvos. Nuvylę pas Kačanauską, kaimiečiai jį suėmė, atvarė į gaisro vietą, pridėjo galva žemyn prie nudegusio baslio ir po galva užkūrė ugnį. Netrukus, lauzas susliepsnojo ir degintų plaukų kvapas susimaišė ore su riksmu ir vaijojimais. Laimė, tai truko neilgai, nes nelaimingas greit nustojo sąmonės ir po kiek laiko liko tik krūvelė nudegusių kaulų.

Simanaitienė pinigai baigėsi. Ji turėjo dar truputį banko, tad nusprendė juos paimti, kad turėtų sau pragyvenimui, negalvojant, kas bus rytoj. Nuėjus į banką, pamatė skelbimą, kad indėliai konfiskuojami ir toliau išduodami nebus.

Atėjo tikrai juoda diena. Simanaitienė šeima išsisklaidė, autobusų — nėra, namo — nėra, baldų — nėra, žemės — nėra, pinigų — nėra. Simanaitienė liko viena, kaip stovi, be jokių lėšų. Ilgą metų visos šeimos tėvų ir senelių darbas — dingo. Liko tik baimė, kad nebūtum išsiųsta į Sibirą, kaip buržuika.

(Bus daugiau)

Rinkiminės kampanijos metu Vera Olienė, kaip ir jos vyras adv. Olls, ėjo svarbias pareigas Chicagoje. Šioje nuotraukoje p. Olienė matome žymių ponių draugijoje: kairėje III. gub. žmona ponia Green, dešinėje JAV senatoriaus žmona, ponia Brooks.

PIRMOJI DIENA TREMTIES MOKYKLOJE

Lygiai dėl tokių pat priežasčių, kaip ir kiekvienas lietuvis tremtinys apleidau ir aš savo tėvynę. Tremtyje įsikūrė skurdžios lietuvių mokyklos, į kurių vieną ir aš įstojau.

Prisimenu tuos laikus, kada pradėjo sklįsti gandas apie tai, jog įsisteigs lietuvių gimnazija. Sunku įsivaizduoti, kokių ir kiek gandų buvo apie pradedančią steigti gimnaziją.

Atėjo ir laukiamoji mokslo pradžios diena. Gerą pusvalandį prieš pamokų pradžią nedrąsiai jau žengiau per savo būsimos klasės slenkstį. Klasė įsivaizdavau visą aš esančia tokia, kaip pridera būti. Tačiau nepaprastai nustebau, kai vietoj gražių suolių pamaciau kelias suklypusias kėdes, o lentą pavadavo apversta sena spinta. Klasės vidury stovėjo mokytojo stalukas, geriau sakant, stalas. nes jo dydis neatitiko bendro

klasės vaizdo. Tačiau ir šis nebuvo be trūkumų, nes vietoj keturių kojų teturėjo tik tris... Stal koks buvo bendras klasės vaizdas. Nusiminusi atsisėdau ant kėdės ir nežinojau, ką toliau daryti, tačiau mano dėmesį atkreipė kiti mokiniai, kurie taip pat rinkosi pamokoms.

Neužlgo išgirdau "skambutį". Aišku, tai buvo tik tuščia skardinė, kurios viduje įtaisytas surūdijęs raktas skleidė neaiškius tarškančius garsus.

Kaip susitarę nutilome, pagerbdami iškilmingai įžygiuojanti mokytoja. Prasidėjo pamoka. Nepaprastai ramūs sėdėjome ir pavyzdinai sekėme kiekvieną mokytojo judesį. Tačiau po kelių pamokų išdrąsine mokinukai pradėjo bruzdėti. Nepatenkintas mokytojas trenkė kumščiu į staluką, norėdamas nuraminti triukšmadarius. Staiga jo dė-

mesį patraukė kitas įvykis: smarkesnis kumščio smūgis taip išgąsdino vargšą staliuką, kad tas sudrebėjo dėl pavojaus netekti antros kojos, tai gi mokytojas ir čiupo už siūbuojančio stalo. Netrukus, viską pamiršęs, vėl ramiai tęsė savo darbą.

Pasibaigus pamokoms, pilna išpuždių neriau namo. Gal kiek ir per daug iškarščiauvus ilėkiau į kambarį, nes vos nesugrioviau kartotinės sienos, kuri skyrė mūsų kambarį nuo kito.

Išpasakojus visus išpuždius, nusprendžiau ruošti pamokas, bet vėl kilo klausimas: kur pasidėti sąsiuvinį? Tačiau, daug negalvodama, išsitiesiau ant grindų ir pradėjau rašyti.

Tokia buvo pirmoji mano mokslo diena tremtyje. Palaipsniui kelių metų laikotarpį daugumas svarbių mokslo klūčių buvo pašalinta.

R. Oleskevičiūtė
Lietuvių gimnazijos Scheinfeldo mokinė

LIETUVISKA GELĖ DIDMIESČIO PAVĖSY

(Atkelta iš 5 psl.)

Tik su tavimi nejauciu priešpaužę ir kančių, Tik su tavim aš galinga ir stipri.

Mūsų rytojus žada tiek vilčių...

Tik tau vienam mano troškimai atviri.

(Tik su tavim, 50 psl.)

Marija Sims mus paverka savo nuosirdumu, paprastumu ir kuklumu. Jai visai nerūpi naujų formų ir naujų poezijos kelių ieškojimas, ji, atrodo, tenori išsisakyti be jokių pretenzijų, paprastai, kaip jai diktuoja jos jautri, pasakytai, per daug sklindina išgyvenimų lietuviška širdis. Ji daug patyrė ir išgyveno, "juoda skrynja", kaip ji viename savo eilėraščių sako, sukrovė daug kraičio, kuriuo ji kukliai, santūriai, bet tikrai nuosirdžiai ir dosniai lietuviškai dalinasi su mumis.

Dabartinis Marijos Sims eilėraščių rinkinys nėra pirmas. 1939 m. ji buvo išleidusi Kaune savo pirmąjį eilėraščių rinkinį Eilėraščiai iš užjūrio. Dėl susiklosčiusių tada politinių aplinkybių net pati autorė savo knygos nebegavo pamatyti. Kaip matome, veikalų ji nėra daug išleidusi, bet užtat jos plunksnos darbo vaisių mes daug randame Amerikos spaudoje, kur šiandien ji aktingai tebedirba.

Marija Sims yra ne tik rašytoja, bet ir veikli visuomenininkė bei kultūrininkė. Karui pasibaigus ir atsiradus Vokietijoje tremtiniais, ji įsitraukė į labdaros darbą, kurį ir

šiandien tebedirba. Tame darbe, ji rado ne tik rūpestio, bet ir džiaugsmo. Kitus atjausti, jiems padėti atsikūrus nelaimėje ir tame darbe rasti pasitenkinimo ir net gyvenimo prasmės turi būti labai kilnios sielos asmenybės. Kai vienas mūsų laikraštinkas, gyvenęs tremtyje 1947 m. kreipėsi į ją, prašydamas atsiųsti biografinių žinių, tai Marija Sims maždaug jam taip atsakė:

"Jei mano gyvenime nebūtų suintinių pabėgėliams, nebūtų krūvos laišku, nebūtų nuolatinio rūpestio, kaip kuo greičiau surasti afidavimų lietuviui ir nebūtų kitokio šalpos darbo, tai aš būčiau panaši į klaurą epusė..."

Marija Sims - Cerneckytė kilimo yra suvalkietė. Ji gimė Vėlverių valsč. Marijampolės apskr. Baigusi Kaune Mergaičių Mokytojų Seminariją, ji išvyko į Ameriką.

Džiūgu rašyti apie darbus tautiečių, kurie, išsklydę iš tėvynės, jos neužmiršta, kurie po svetimomis padangėmis puoselėja lietuvišką žodi, kurie kiekvienoje kolonijoje dar ranką į vargą patekusiems savo broliams, kurie atkakliai galvina geresnio rytojaus vilčių. Tokia yra rašytoja ir visuomenininkė ponia Marija Sims. Ir tas savo pastabas apie jos knygą noriu baigti jos pačiais žodžiais, kuriais ji baigia savo eilėraščių Klausyk, sesute:

Tu ten, aš čia — bendrom svajonėm — Pasidalinkime našta, Tikiu, mus laimės aureolė Sutiks kelionėje šventa.

Juzė Dauvardienė, dalyvaujant sen. Brooks ir Atetis grupės šokėjams, įteikia dovaną kardinolui Stritch, BALF seimo vakarieneje, Chicagoje.

LIETUVIAI TARPTAUTINĖJE PARODOJE

Lapkričio 1 d. 71st Regiment Armory 34th ir Park Ave.) New Yorke, sidabrinio jubilėjaus ženkle buvo iškilmingai atidaryta Tarptautinė Moterų Paroda.

Šioje parodoje, kaip žinoma, New Yorke lietuvių moterų įrengė lietuvių tautodailės skyrių, kurį ir parodos rengėjai pripažįsta esantį vienu iš gražiausių. Lietuvių skyriaus dėmesio centrą sudaro Lietuvos Vaist. Operos artistės Vincės Jonuskaitės žiurštų rinkinys, kurį jį atsivežė iš Lietuvos ir paskolino lietuvių skyriui. Spaudos atstovai, dalyvaugė atidarymo iškilimėse Jonuskaitės rinkiniu parodė didžiausią susidomėjimą.

Kaip jau buvo rašyta, paroda tęsis visą savaitę. Lapkr. 7 d., 8:30 v. v. rengiama lietuvių programa, kurią išpildys Apreiškimų - Parapijos choras, vad. Sakui ir J. Stuko šokėjų grupė. Vietos lietuvių kviečiama ypač gausiai atsilankyti užbaigtųjų vakarą, lapkr. 7 d. Bilietus prašoma pirkti iš Ko-

miteto narių, arba iš lietuviškų istaigų ir bižnierių.

Prie lietuviškojo skyriaus įrengimo šiais metais labai daug prisidėjo tremtiniai Vokietijoje, kurie parodos progą prisuntė daug gražių daiktų. Ekspozatai labai tinka Kalėdų dovanoms ir lankytojai prašomi išsityti nors ir mažą atsiminimą.

ŠEIMININKĖMS KARALISKAS PLECKAS

- 1 svarą miltų
- 1 svarą nesūdyto sviesto
- 1 svarą cukraus
- 4 uncijas sugrūstų migdolų
- 12 trynių

Sviestą sutrinti, paskui įplakti po vieną trynį iki visi 12 bus sunaudoti. Pridėti migdolų, miltų ir cukraus. Labai gerai viską sutrinti ir išmaišyti. Skauradą reikia ištepsti riebalais, iškioti vaksiniu popieriu, kurį taip pat reikia riebalais ištepsti. Sudėti tešlą į skauradą. Galima apibarstyti suplaustais migdolais. Lūkuoti paprastu citrininiu lūku-

Nauji plastiškos medžiagos pantaplai.

A. NORRIS
Kambariai atostogaujantiems
12 Central Avenue 63 N. W. 19th St.
Point Pleasant Beach, N. J. Miami, Florida
Tel. 5-0724W.

GREENWAY COTTAGES
PUIKUS KAMBARIAI, PRIVACIOS MAUDYNES
netoli Baltimore, Md. ir Washingtono
John Lazdusky, sav.
Route No. 1 — North Side of Police Barracks A
Tel. Waterloo 453 - W - 4

2% DIVIDENDAS TAUPOMOSE SĄSKAITOSE
į metus

SIAME PATOGIAME BANKE
JUMS NAUDINGA TAUPYTI
Taupymo sąskaitos nuo \$5 iki \$7,500.

A darą nrmadientais iki 7 val. vak

THE Kings County SAVINGS BANK
Isteig. ta 1860
135 Broadway, prie Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

S. BURROUGHS

TARZANAS GRĮŽTA IŠ DŽIUNGLIŲ

(Tėsinys)

Truputį patylėjus grafinė darė:

— Geriau aš pasakysiu tamsiai stačiai, nes juntu, kad neiškęs nepasiseks. Aš išaugau vienuolyno pensione. Ten sutikau žmogų, kurį palaikiau per džentelmeną. Mat, visai tada nebuvau pažinusi vyrą, o dar labiau — meilės. Tad iškalčiau į kvailutę savo galvelę, jog aš myliu šitą žmogų, ir kad reikia greičiausiai su juo pabėgti, o paskum, žinoma, už jo ištekėti.

— Išbuvaui su juo tikrai tris valandas, žinoma, dieną ir ne vienu du, tarp žmonių — geležinkelio stotyse ir traukiniuose. O kai atvykom į tą vietą, kur turėjo būti jungtuvės, priėjo prie mūsų du žandurai ir jį suėmė. Kartu ir mane suėmė, bet, kai apskaičiau visą mūsų istoriją, mane paleido ir nulydėjo atgal į vienuolyną. To žmogaus, kuris mane iš vienuolyno išvezė, būta pabėgusio iš kariuomenės ir pasislėpusio nuo teismo. Be to, rodos, nebuvau Europoje policijos, kuri jo nebūtų pažinusi.

— Vienuolyno valdžia būtų užtrūnę, ir taip užtrūnę, jog nei mano tėvai nežinojo. Tik-tai Mykola vėliau sutiko kažin kaip tą patį žmogų, ir jis Mykolai viską papasakojo. O dabar Mykola graso man, nepasakos viską vyrui, jei neišduosiu valdžios paslapčių.

Tarzanas tikrai nusijuokė.

— Tamsta dar visai jauna mergytė tebesi. Istorija, kurią dabar man papasakojai, nė kiek nežemina tamstos vardo, ir jeigu nebūtumei vaikas, — seniai jau būtumei supratęsi niekų bijanti. Tuojau šiandien pasakyk viską vyrui, ir pasakyk kaip buvo, kaip man pasakė. Aš tikras esu, kad vyras nusijuoks tikrai ir jau rytoj pasirūpins tamstos brangųji broliuką uždaryti į cypę, nes tenai jam seniai vieta.

— Mieliai padaryčiau tatai — atsakė grafinė — tik... bijau, — Mat, per daug anksti ėmiau bijoti vyrų — visų pirmą tėvo, o paskum Mykolos. Beveik visos mano draugės bijo savo vyrų — kodėl man skirtis?

— Bet juk čia didžiausia klaidai! — Moteris neturi bijoti savo vyro, — atsakė susimastęs Tarzanas. — Žinoma, aš geriau pažįstu džunglių gyventojų papročius, o ten visai priešingai, nekaltant apie juodaodžius, kurie, mano supratimu, daug žemiau stovi už gyvulius. Ne, aš nesuprantu, kodėl kultūringų žmonių moters turi bijoti savo vyrų, tu vyrų, kurių pareiga jas ginti. Aš nerimčiau žinodamas, jog moteris manęs bijo.

(Bus daugiau)

— Peru valdžia pasiuntė tankus streikuojantiems Lima studentams numalšinti.

Tremtinių statistika.

LTB Vyriausiojo Komiteto Informacijose skelbiama, kad šių metų lėpos 1 d. Vokietijoje amerikiečių ir anglių zonos buvo 44,524 lietuviai.

Per šiu metų pirmąjį pusmetį iš amerikiečių zonos emigravo 3,130 lietuvių, o iš anglių zonos — 2,005. Viso emigravusių — 5,135. Daugiausia buvo emigruoti į Kanadą, Angliją, Jungtines Valstijas ir Australiją.

Į Lietuvą per tą laiką iš Vokietijos grįžo 400 asmenų. Beveik vienas trečdalis tremtinių lietuvių Vokietijoje yra ūkininkai.

Vokietijoje vėl viskas brangsta

Mums iš Vokietijos rašoma:

„Daug kas čia po pinigų reformos pakito, tačiau dabar, praėjus keletai mėnesių, ima po truputį reikštis anų pokario dienų žymės — vėl viskas brangsta, prekės krautuose nyksta arba jų kainos dar žiauresnės (palyginus su pinigų kiekiu apyvartoje), nei seniau.

Studentų Vokietijos universitetuose, atrodo, žiemos semestre labai mažai teliks. Nebėtie laikai, kai už porą pakelių Chesterfield semestrinį mokesį galėjai užmokėti, o šimtai dabar kišenėse nebėsimeto.

Fatimos apylinkėje; Portugalijoje, prieš 31 m. vienai plemenaiti pasirodė dūjavusi sv. Marija. Šiuo metu ši vieta virto portugalų Lurdu. Šį mėnesį šią stebuklingą vietą aplankė amerikiečių katalikų ekskursija, kuri meldėsi už pasaulio taiką ir Fuzijos atsivertimą.

Mirė Skotijos lietuvių veikėjas

Spalio 7 d. Skotijoje, Anglijoje, mirė Petras Bancevičius, vienas iš įžymiausių Skotijos lietuvių veikėjų. Vėlonis šalia lietuviško visuomeninio veikimo, domėjosi lietuviškąja spauda. Buvo Išeivių Draugo administratorius, paskiau sekmingai vertėsi bizniu. Pažymėtina, kad P. Bancevičiaus dukterė Marija yra vienintelė Skotijos lietuvaite, baigusi aukštuosius mokslus.

Ką sako 104 m. sulaukęs siuvėjas

Morristown, N. J., gyventojas, siuvėjas Thomas W. Mowbray, šiomis dienomis minėjo 104 gimtadienį ir, ta proga, davė keletą patarimų, kaip ilgai gyventi.

Pirmausia, girdi, „nereikia rūpintis.“ Toliau jis taip aiškino: „Kai viskas sekasi, džiaukis. Kai nesiseka, stenkis, kad sektųsi.“ Bet, svarbiausia, siuvėjas pataria daug vaikščioti. Jis, sakoma, kasdien nuaidavęs nuo 20 iki 30 mylių.

Mowbray gimęs Anglijoje, į Ameriką atvykęs 1880 m. Iš biznio pasitraukė 1933 m. Jis turėjęs dvi žmonas, abi mirusias. Gimtadienio minėjimo puotoje dalyvavo Mowbray du sūnūs, dvi dukterys ir jų vaikų vaikai.

IESKOMA

Jacaitė - Giedraitienė iš DP stovyklos ieško sesers Barboros Jacaitės - Sežienės, kilušios iš Pabalvės km., Tryškių valsė. Prieš karą Antanas ir Barbora Sežai gyvenę Philadelphia, Pa. Atsiliepti: Viktoras Giedraitis, 8722 Engin. Serv. Co. 25th Labor Superv. Co. A.P.O. 114, c. o. Postmaster, N. Y. N. Y.

IVAIRENYBĖS

Amerikos istorijoje yra vienintelis atsitikimas, kai tėvas su sūnum buvo prezidentai. Tai John Adams, antrasis Amerikos prezidentas, ir jo sūnus John Quincy Adams, šeštasis Jungtinių Valstijų prezidentas.

Abraomas hebrajiškai reiškia „daugelio tėvas“. Biblijinis Abraomas, sakoma, gyvenęs 175 m. Miręs su savo žmona Sarah buvęs sudegintas.

Ballotas yra kilęs iš žodžio little ball. Geriausias balloto (balsavimo) mašinos laikomos australiečių.

Pirmieji balonai pagamino ir su juo per Paryžių 1783 metais perskrido broliai Montgolfierai.

Giliausias pasaulio ežeras — Baikalas su 5,400 pėdų gilumo.

Viena iš didžiųjų duobių yra netoli Devils Canyon, Arizona. Ji vadinama Coon Butte Crater. Trijų ketvirtadalių mylios plotio ir 500 pėdų gilumo. Spėjama, kad tai yra nukritusio meteoro padarinys.

Aukščiausia Amerikoje vieta yra Whitney kalnai, kurių viršūnė yra 14,496 pėdų aukštyje nuo jūros lygmens. Žemiausia vieta — Mirties Slėnis, esąs 276 pėdas žemiau jūros lygmens.

LOUIS GAUBAS

Parduoda ir talso įvairiausių rūšių LAIKRODŽIUS 14 Wilson Ave., Newark, N. J. Tel.: MI 2-0931.

Cedar Gate Bar & Grill

Malonus sustojimas pakeleivini BARAS IR RESTORANAS Povilas ir Ona Mikšiai, sav. Princeton Avenue West Point Pleasant, N. J. (parsiudoda sklypai žemės statybai)

Antanas Freitick

(FREITIKAS) STATYBININKAS 2019 Woodlyn Ave., WOODLYN, N. J.

STOKNA'S

Liquor Store Įvairių rūšių vynai, likeriai ir degtinė 225, E. Main Street AMSTERDAM, N. Y.

J. ABRAMS

228 Broadway Brooklyn, N.Y. (3 durys nuo Roebing St.) Tel. Evergreen 8-6656

Moteriški drabužiai: palta, kostiumai ir suknelės, pagal mierą ir užsakymą. Mieros: 9-17, 12-20 ir 36.52. Lietuviam pažįstami 28 met. Parodę šį skelbimą, gausite pigiau. Parduodama pigiau, negu kitur, nes patys gamina. Didelis pasirinkimas ir geresnė rūšis.

STATOMI IR PARDUODAMI NAMAI Atliekami įvairūs namų perstatymai, pagerinimai. Diamond Home Improvement Co. JULIUS BULOTA 815 NO. 16th STREET POTTSVILLE, PA.

CASTLE INN CHARLES J. WASIKONIS, sav. Salės vestuvėms, bankietams ir priėmimams. Geras maistas, Brangvyniai ir likeriai. 8506 OLD YORK ROAD JENKINTOWN, PA Tel. Oconetz 9058

HUDSON MARKET JONAS JONINAS, sav. AUKSTOS RŪŠIES MĖSA - DEŠRELIŲ GAMYBA PAUKŠTIENA Urmo ir detalės pardavimas 613 Hudson Avenue Rochester, N. Y. Tel. Stone 1912

HOTEL REGIS Route 9 - Albany Post Road RED HOOK, N. Y. MODERNISKI KAMBARIAI SU VISAIS PATOGUMAIS. RESTORANAS, "COCKTAIL LOUNGE", VERANDA, GRAŽUS SODAS. NETOLI BAZNYČIOS, KINO IR EŽERO. Kainos — \$6,00 į dieną Savaitėms — 2 asmenims kambaryje — \$38.00 pavieniui — \$42.00 Patogu atvažiuoti iš Grand Central stoties traukiniu ar autobusu. Netoli Poughkeepsie ir Hyde Park. Dėl rezervacijų ir platesnių informacijų rašykite: Barbara Regis Neuling, Manager HOTEL REGIS, RED HOOK, N. Y.

A. NOVITZKIE BARAS - RESTORANAS - SALE Salė tinka kiekvienam parengimui, vestuvėms, susirinkimams ir kitokioms progoms. Didelė virtuvė 59-63 56th Rd., Maspeth, L. I., N. Y. Tel. Da 6-7460

JOCKEY'S INN Helen Yuskevich, Sav. VYNAS, ALUS IR DEGTINĖ Pusryčiai, pietūs ir vakarienė Puiki užėiga prie pat arklių lenktynių lauko. Važiuojant Long Island traukiniu, ISLIPTI AQUEDUCT STOTY. 100-15 No CONDUIT AVE. AQUEDUCT, L. I., N. Y. Tel. VI. 3-9795

ALLIANCE NIGHT CLUB KAZYS IR ALVINA BUIVIDAI, Sav. BARAS, RESTORANAS IR SALĖ SOKIAMIS Viena iš puošniausių pasilinksmimo vietų visame New York 78-80 St. MARKS PLACE NEW YORK 3, N. Y. (8th St., First Ave. kampas) Tel.: GRamercy 7-9765

GRAND FLORIST E. W. CASPER-KASPERAITIS, sav. Gėlės vestuvėms, laidotavėms ir kitiems reikalams. Užsakymai priimami ir telefonu. 6537 Grand Ave., Maspeth, N. Y. Tel. DA 6-1000 (Prieš Alyvų Kalno kapines)

LITBALT COMPANY JOHN ŽUKAUSKAS, Vedėjas MES SIUVAME MARKŠINIUS PAGAL UŽSAKYMĄ Pas mus galima gauti jau pasiūtų įvairios spalvos ir medžiagos markšinių. MALONIAI KVIEČIAMI APSILANKYTI 20 TEN EYCK STREET BROOKLYN 6, N. Y. Telefonas: EVergreen 8-2954

SCHOLES BAKING, Inc. LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA V. LUKAS, vedėjas Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilinėms. Visus užsakymus mes išplidome kuogeriausiai. 532 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 4-8802

HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR JUOZAS LUGAUSKAS, SAV. Tai vieta, kur jums niekad nereikia nuobodžianti. Čia visados linksma, jauku ir malonu. Kiekvieną seštadienį čia įvyksta puota, kur niekam netrūksta vaišių - pirmos rūšies valgių ir gėrimų. Prašome užteiti. Mūsų salė nuomojama puotoms, vestuvėms, krikštynoms 426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.

SQUARE DEAL FOOD MARKET Įsteigta prieš 18 metų Williamsburge. PIGIAU, NEGU KITUR. GALITE GAUTI VISKĄ. KAS TIK JUSŲ VIRTUVEI REIKALINGA — Įvairios rūšies mėsa, paukštiena, vaisiai, daržovės, pieniški ir kitoki maisto produktai. "WE SELL THE BEST FOR THE LEAST". 175 GRAND STREET (Bedford Ave. kampas) BROOKLYN, N. Y. Tel. EVergreen 4-9163

BEACHWOOD HOTEL TADEUSAS M. DAUGINIS, sav. Vienas didžiausių Wildwoodo viešbučių prie pajūrio. Visi kambariai turi šiltą ir šaltą vandenį, daugelis su maudynėmis. PUIKI VERANDA. — NEMOKAMAS PARKINIMAS. 210 E. MONTGOMERY AVE., WILDWOOD, N. J. Tel. 2-8907

HOTEL LEXINGTON W. J. KAILIUNAS, sav. Moderniškas, apsaugotas nuo gaisro viešbutis Kiekvienas kambarys su privačia maudyne 310 E. GARFIELD AVENUE WILDWOOD, N. J. Tel. 2-8063

NEWARK, NEW JERSEY GOLDEN STAR BOTTLING CO. Juozas-Kralikauskas ir sūnus, savininkai Gamina puikiausius nesvaiginamus gėrimus ir pristato atų 91-93 Warwick Street Tel. Market 2-5270

MATTHEW BUYAUSKAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Moderniška įrengtos koplyčios Nelaimės valandoje asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą 426 Lafayette St. Tel. Market 2-5172 Newark, N. J.

GET SET FOR WINTER NOW! INSTALL YOUR MOTOR STOKOR WALTER J. DILIS & CO. 314 WALNUT STREET NEWARK, NEW JERSEY Tel. Mitchell 2-2976

Nori sutaupyti pinigų? ... Nueik į Edvardo Mičiulio Rūbų Sandėlių ir gamybos kainą nusipirk. Kostiumą ar palta Šimto procentų vilna, pirmos rūšies darbas, bet žymiai pigiau, negu bet kurioje drabužių krautuvelyje New Yorke. E.P. Mitchell Co. MANUFACTURERS OF FINE CLOTHES FOR MEN 1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N.Y. (Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

New Yorkas ir Apylinkė

PASMUS

Vysk. Vincentas Brizgys spalio 28 d. iš Vokietijos atskrido į New Yorko La Guardijos areodromą. Svečias numatęs aplankyti lietuvių katalikų kolonijas.

Lilijona Valčekaitė, iš Baltimore, Md., perėita vasarą ekskursavo po Vakarų Europą.

Julė Jakavonytė, iš Brockton, Mass., paskirta atsakingoms miesto pareigoms.

Kpt. Petras Jurgėla, Lietuvos skautų sąjungos ikūrėjas, 90 metų lietuviškos skautybės sukakties proga, atstuntė Vieniųbei įdomų straipsnį.

Alena Devenienė, Tremtiniamis Įkurdinti Komisijos pirmininkė, lankėsi New Yorke.

Algis Zenkus, prieš keletą mėnesių išėjęs savanoriu į kariuomenę, šiomis dienomis buvo parvykęs į Brooklyną aplankyti savo draugų ir pažįstamų.

J. Zeidat, Jr. labai ištaiklingai sumodernino savo užėgą (Zupp's Bar & Grill) esančią 411 Grand St., Brooklyne.

Ignas Sutkus, žinomas biznieriū, vėl ruošiasi skristi į Floridą.

D. T. Mitchell, American Radio Co. prezidentas, savo biznio reikalais lankėsi Philadelphiaje.

Jonas Butėnas lapkričio pradžioje pakviestas Chicagos lietuviams.

G. Vikrikenė, žinomo biznieriū Antano Vikriko žmona, grįžta iš savo vasarnamio, Ronkonkoma, L. I., kur ji praleido visą vasarą.

Nepaprasta naujiena Vienių vakarienių

Gruodžio 5 d. rengiamam šauniam Vienių draugų ir rėmėjų pokylije bus ne vien tik puiki vakarienių ir malonus pasikalbėjimas tarp draugų ir svečių iš tolimųjų kolonijų. Tą jaukų vienybių pobūvį puoselėsi meno programa. Be to, rengiama didelė nepaprasta naujiena.

Vienybėčius tą vakarą labai sudomins, nustebins, sužavės ir kai kuriuos gal kiek "nužadins" gabus magikas. Jis rodys daug įvairių ir nuostabių triksų (magic tricks), arba scenos klastų, fokusų. Sunku čia juos ir apibūdinti.

Nedaug kas iš lietuvių yra matęs tokių prasmatnybių, kai iš nieko atsiranda pinigai, buteliai, stiklai, skarelės ir kiti daiktai ir vėl tavo akyse dingsta. Amerikiečiai labai mėgsta pasižiūrėti tokių nepaprastų dalykų, reiškinų, stebėtinų, sukkti galvą kaip tas galilį įvyktį, kartais krupelėti dėl tų staigių įvykių ir po to viso skaniai pasijuokti. Atsiminti iš tokio regėjimo negreit pranyksta. Yra ko įdomaus ir gero pamatyti, susižavėti ir stengtis atspėti — ar tai visa imanoma? Viską aiškiai savo akimis matai ir girdi ir kartu nenori tikėti tam, ką matai. Argi tai visa neįdomu?

Taigi, vienas toks gabus magikas (magician) atsilankys į Vienių pokylį, stebins, šavės ir gerokai palinksmins jaukią žiūrovų pilną salę. Kas jis yra — bus plačiau paskelbta kitame numeryje.

MIRE

Spalio 26 d. Jamaica ligoninėje mirė Elzbieta Sumskienė, 70 m. Gyveno pas ženą Joną Stanį, 181-75 Tudord Rd., Jamaica. Palaidota spalio 29 d. šv. Jono kapuose. Liko dukterė Mary Wolyna, anukės Olga ir Elzbieta. Laidotuvių apeigomis rūpinosi St. Aromiskis.

Lietuvių paroda bus televizijoje

New Yorko Lietuvių Moterų įrengtas tautodailės skyrius Tarptautinėje Moterų Parodoje bus rodomas per televiziją ketvirtadienį ir penktadienį, 7:30 v. v. Lietuvių skyrius buvo parinktas, kaip labiausiai reprezentacinis liaudies meno skyrius. Parodos lankytojai ir spaudos atstovai labai domėjosi visais mūsų ekspozitais.

Nuotraukos televizijai buvo padarytos atidarymo proga lapkr. 1 d. Televizijos programoje dalyvauja dainininkė Barbora Darlys ir p. Averkienė — pastaroji apsirengusi tautiškais drabužiais.

MINEJO GIMTADIENI

Brooklynietės Marijono Krunklienės dėdė Jonas Giedris (Chicagoje) savo dukrai Anitai Giedrytei, jos 17-to gimtadienio proga, suruošė labai gražią puotą, kurioje dalyvavo gausus draugų ir giminių būrys. Ta proga, Anita buvo gausiai apdovanota. Tėveliai jai įteikė gražius kailinius. Šią puotą buvo pakviesti ir Krunkliai, bet dėl atstumo, jie negalėjo dalyvauti. Visi linkėjo Anitai pasiekti aukštąjį mokslą.

J. Krunklys

JUOZAS TYSLIAVA dalyvaus pirmame Vienių Literatūros ir Muzikos vakare, kuris įvyks lapkričio 13 d. Ethnologic Center salėje, New Yorke. Jis skaitys nespausdintus savo kūrinius. Be to, dalyvaus dainininkė Barbora Darlys, rašytojas St. Zobarskas, pianistė Rajauskaitė ir šokėja Ona Vaivadaitė. Pradžią 7:30 v. v.

PIRMAJĄ TREMTINIŲ LAIVĄ PASITIKUS

Spalio 30 d. į New Yorko uostą atplaukė General Black laivas, kuriuo atvyko pirmoji tremtinių grupė, pagal Kongreso priimtą DP bilį. Sirenomis staugiant, New Yorkas labai entuziastiškai ir iškilmingai pasitiko naujuosius imigrantus. Baltai nudažytas Gen. Black laivas uostą pasiekė 4:30 val. po pietų.

Vos tiltą į uostą nuleidus, į laivą pirmiausia įžengė žymiausias New Yorko pilietis — mēras O'Dwyer. Jį sekė žymūs JAV Vyriausybės atstovai, DP Komisionierius, Voluntary Agencies atstovai, laikraštininkai, fotografai ir kt.

Virsutiniam laivo dėnyje tuojau pat įvyko priėmimo iškilmės. Naujuosius ateivius sveikino mēras O'Dwyer, kardinolo Spellman atstovas, Displaced Persons komisionierius Rosenberg, Church World Service atstovas Osborn, NCWC atstovas Kun. Potocek, senatorius McGrath ir kiti žymūs asmenys. Iš Washingtono buvo atvykęs JAV Vyriausybės Prokuroras Tom Clark, kuris perduodamas prezidento Trumano sveikinimus, tarp kitko pareiškė:

"Prezidentas sveikina jus, 1948 m. Pilgrimus, atvykusius iš šį laisvės kraštą kaip ir 1620 m. Pilgrimai. Jūs taip pat atvykote į šią šalį, bėgdami nuo persekiojimo..."

Nedidelio Gen. Black laivo

dėniuose įžymiųjų JAV piliečių kalbas klausėsi naujieji šio krašto gyventojai. Po trumpo amerikiečių kalbų tremtiniai Amerika pasveikino su daina. Lietuvių, lenkų ir ukrainiečių chorai, kurie buvo sudaryti iš pačių DP ir, matyt, kelionėje pasirodė, padainavo savo tautos liaudies dainas.

Gen. Balck laivu, kaip žinoma, atvyko 151 lietuvis. Palyginus su bendru skaičium jų buvo nedaug, bet lietuviški kalbančių buvo girdėti visame laive. Lietuvius tremtinius laive pasitiko Lietuvos Generalinio Konsulato atstovai, kons. Budrys, Stašinskas, Simučiai, BALF Imigracijos Komiteto nariai, Devenienė, Mitchellai V. Tysliavienė, NCWC dirbėsa. K. Baltramaitis ir kiti. Tiesa, buvo ir BALF pirmininkas kun. Kondius, kuris atvykęlius sveikino visokiomis kalbomis — lenkiškai, vokiškai, rusiškai, bet ne lietuviškai. Dėl dr. Kondiaus elgesio šiuokart teko ne kartą rausti iš gėdos. I laivą jis įlip, sekdamas kard. Spellman palydovus, bet paskui įkryiai lindo prie visų įžymiesnių asmenų, veržė verždamasis patekti su jais į laikraštinių traukiamas nuotraukas.

Tokia reprezentacija lietuviams, žinoma, garbės netelkia. Laivo dėniuose pirmiausia

teko sutikti lietuvių Vytautą Zuką, kuris su žmona ir dukrele vyko pas gimines Duiknius, į Chicago. Besisnekučiuojant lietuviškai čia pat prisistatė graži, sviesiaplaukė lietuvaite Baltienė su vyru ir 6 m. amžiaus sūneliu. Šiam jaunam piliečiui Amerika dar jokio įspūdzio nepadarė. "Mamyte, kada mes lipsime iš laivo?" — jaunūsis DP klausė ir tik tai jam terūpėjo.

"Kaip jaučiatės atvykusi į Ameriką?" — paklausiau.

Baltienės akyse pasirodė ašaros ir susijaudinusi ji atsakė: "Kaip aš galū jaustis, kada mano tėvai ištremiti į Sibirą..." Tokia nuotaika slėgė ir kitus lietuvius, kurie nors ir džiaugėsi pasiekę laisvą Amerikos žemę, bet tuo pačiu kartu negalėjo pamiršti savo artimųjų, likusių Lietuvoje ir Sibire.

V. Rep.

Bedford Ave. Diner
(Buvis Kelog Lunch Grand & Bedford)

Dabar
398 BEDFORD AVE.
(prie Williamsburgh tilto)
BROOKLYN, N. Y.
Geriausias paistas, koį tik gali gauti už pinigų. Jauki atmosfera. Skubus patarnavimas.

Davenport 6-0259
RALPH KRUCH FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

PETER LISAIKAS
pristato angliū visiems kurie tik kreiplasi —
496 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
arba
53-82 72nd PLACE
MASPETH, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-7411

PROSPECT BAR And GRILL
Kazys Abraitis ir Domininkas Ceponis, sav.
IVAIRŲ GERIMAI IR UŽKANDŽIAI
63-58 60th PLACE (Ridgewood) BROOKLYN, N. Y.
EVERgreen 2-9785

Velionis K. Mankus

Rugsėjo 29 d. savo namuose; 591 Halsey St., Brooklyne, miręs Kazys Mankus buvo senas Vienių skaitytojas, jį skaitęs, 46 metus.

Į Ameriką jis atvyko visai jaunutis. Išmokęs siuvėjo amato, dirbo įvairiose lietuvių dirbtuvėse ir bene 10 m. pats laikė siuvelyką. Tuo būdu praturtėjęs turėjo įsigijęs 3 didellius namus.

Pirmajai žmonai mirus, kuri paliko sūnų Benediktą ir Kazį, K. Mankus vedė Izabelę Martinaitienę, su kuria santalkoje gyveno iki mirties.

Velionis sirgningo trejetą metų. Buvo kilęs iš Karališkių km., Kiduliū valsė, Sakiū apskr. Mirė sulaukęs 65 metų amžiaus.

Be žmonos ir dviejų sūnų velionis paliko du brolius, Joną ir Antaną ir seserį Agotą Stanevičienę.

K. Mankaus abu sūnus yra baigę aukštuosius inžinerijos mokslus. Vienas jų dabar gyvena Little Neck, N. Y., o kitas — Washingtone.

Velionis palaidotas, kaip jau buvo pranešta, spalio 4 d. šv. Jono kapinėse, laidotuvių direktoriū Povilui Gustui patarnaujant.

WILLIAM J. DRAKE
ADVOKATAS
85-03 WAREHAM PLACE
JAMAICA 3, N. Y.

PRANAS ŠUIPIS
BATŲ TAISYMO
DIRBTUVĖ
306 Union Ave. Brooklyn, N. Y.

VINCO VAICIONO MAISTO KRAUTUVĖ
(Bučernė ir grosėnė)
Užsakymus pristatom į namus.
38 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVERgreen 4-8972

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMOS
Šeštadieniais, 2 val. p. p.
1 Š WRL, 1600 kc.
J. GINKULIS, direktorius
495 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. VAITULIONIS
Pirmas lietuvis
Chiropraktas Gydytojas
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak.
Šventadieniais susitarus
307 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

STANLEY ZUBAVIČIUS
ADVOKATAS
111 Ainslie St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVgreen 4-3049

CLEMENT A. VOKET-VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-49 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEWtwn 9-9972

STEPHEN BREDIS, JR.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EVERgreen 7-8394

DEKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
DIDELIS PASIRINKIMAS
VYNO IR LIKERIO
X. Strumskis, sav.
322 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-2089

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI
DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS:
8 — 10 ryte
1 — 2 popiet
6 — 8 vakare
Tel. EVERgreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. ofiso STagg 2-0706
Namų — Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVERgreen 7-6868

DR. ADAM V. WALMUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
650 Fifth Avenue
(19th St kampa)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Trečiadieniais uždaryta
Tel.: SOUTH 8-5569

AUGUST GUSTAS BELTAIRE FLORIST
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(68th St. kampa) SHorroad 8-9330
SPECIALISTAI LAIDOTUVIŲ VAINIKAMS IR VESTUVIŲ BUKIETAMS PARUOSTI
Užsakymai primami ir telefonu.
Taip pat galima užsakyti gėles
Paul Gustas Funeral Home, Inc. istaigoje:
354 MARCY AVE. EVgreen 7-4774.

PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc.
LICENSED UNDERTAKER
Naujai įrengtos, gražios laidojimo patalpos, kur šeimos gali tinkamai atiduoti paskutinę pagarbą savo artimiesiems, baigusiems šios žemės kelionę.
Erdvūs, patogūs kambariai parūkyti, pasikalbėti ir pailsėti. Ypatinga paslauga teikiama ir ypatingas dėmesys kreipiamas kiekvieno pageidavimo atveju.
PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc.
354 Marcy Ave., Brooklyn 6, N. Y.
(Prieš Army) EVgreen 7-4774
Mūsų telefonas niekad nemiega.

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų butų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIZIAUSIAS PASIRINKIMAS
VISEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV-7-2046

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVERgreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335 Kopyčia Laidotuviems

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel., NEWton 9-4464

F. W. SHALINS
(SALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIRginia 7-4499 Kopyčia Laidotuviems

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomeja automobilius įvairiems reikalams